

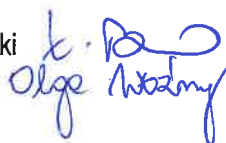
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
w rejonie ul. Planetarnej i Transportowej w Zalasewie

.opracowanie:

mgr Łukasz Bartoszewski

mgr Olga Woźny

Poznań, 18 lutego 2025, 22 lipca 2025 r.

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne.....	3
1.1. Przedmiot i cel opracowania, podstawy prawne.....	3
1.2. Metoda opracowania, wykorzystane materiały.....	4
2. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska	6
2.1. Położenie i użytkowanie terenu	6
2.2. Rzeźba terenu	7
2.3. Budowa geologiczna, surowce mineralne	7
2.4. Warunki wodne	8
2.5. Gleby.....	11
2.6. Flora i fauna	12
2.7. Formy ochrony przyrody	13
2.8. Dziedzictwo kulturowe i zabytki	13
2.9. Klimat lokalny	14
2.10. Jakość powietrza.....	14
2.11. Klimat akustyczny	16
3. Informacja o zawartości i głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	17
3.1. Cel opracowania projektu planu	17
3.2. Ustalenia projektu planu.....	17
3.3. Powiązania z innymi dokumentami	22
3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu.....	22
4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu	24
5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględniania w projekcie planu	25
6. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko	30
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	30
6.2. Oddziaływanie na krajobraz	31
6.3. Oddziaływanie na powietrze.....	32
6.4. Oddziaływanie na klimat	34
6.5. Oddziaływanie na wody	34
6.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	35
6.7. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną	35
6.8. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki	37
6.9. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny.....	38
6.10. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i integralność tego obszaru	39
6.11. Oddziaływanie na całość środowiska przyrodniczego	39
7. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	40
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	41
9. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.....	42
10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu lub wyjaśnienie ich braku ...	43
11. Streszczenie	43

1. Informacje ogólne

1.1. Przedmiot i cel opracowania, podstawy prawne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Zalasewie, gmina Swarzędz. Plan sporządzany jest na podstawie Uchwały Nr IV/39/2024 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 20 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Planetarnej i Transportowej w Zalasewie.

Głównym celem prognozy, jest określenie skutków działań związanych ze zmianą sposobu zagospodarowania terenu i ich wpływ na całokształt środowiska, jego poszczególne komponenty oraz na warunki życia i zdrowie ludzi.

Prognoza skutków oddziaływania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko jest elementem systemu planowania przestrzennego, wprowadzonym ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, z nowelizacją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.).

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130).

Aktualnie, obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112). Zgodnie z art. 51 ust. 1 ww. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

Przepisy tej ustawy są wdrożeniem do polskich regulacji prawnych ustaleń podjętych na poziomie międzynarodowym i unijnym w Dyrektywach Wspólnot Europejskich, w tym:

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. L 26 z dnia 28 stycznia 2012 r.),
- Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z dnia 22 lipca 1992 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z dnia 21 lipca 2001 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej Dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z dnia 14 lutego 2003 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości Dyrektywę Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z dnia 25 czerwca 2003 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z dnia 29 stycznia 2008 r.).

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą z dnia 3 października 2008 r., prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jakiej wymaga projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Według art. 48 ust. 1 i 1a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może,

po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i art. 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w przypadku spełnienia przesłanek wskazanych w art. 48 ust. 1, ust. 3-5 ww. ustawy. Prognoza staje się dokumentem z chwilą jej wyłożenia do publicznego wglądu na okres co najmniej 21 dni łącznie z projektem planu, po uprzednim ogłoszeniu w miejscowej prasie. Przy wyłożeniu, projekt planu i prognoza są przedmiotem społecznej oceny, a ustalenia prognozy mogą mieć bezpośredni wpływ na decyzje Rady Miejskiej w sprawie uchwalenia planu.

1.2. Metoda opracowania, wykorzystane materiały

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, część tekstowa uchwały oraz rysunek planu, stanowiący obowiązujący załącznik graficzny do uchwały.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r., prognoza oddziaływania na środowisko winna rozpatrywać zagadnienia w dostosowaniu do stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu, w tym wypadku do projektu planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego, zawierając:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Ponadto, prognoza winna określać, analizować i oceniać:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478),
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawiać winna również:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu w szczególności na integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy tj. regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

W prognozie wykorzystano wymagania aktów prawnych związanych z ochroną środowiska i innych przepisów szczególnych.

Prognozę opracowano w oparciu o pakiet informacji zawartych w materiałach:

1) materiały kartograficzne:

- mapa zasadnicza 1:1 000,
- mapa ewidencyjna 1:1 000,
- mapa topograficzna 1:10 000,
- mapa hydrograficzna 1:50 000;

2) dokumenty i inne materiały:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz (uchwała Nr X/51/2011 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 29 marca 2011 r. z późniejszymi zmianami),
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- Opracowanie ekofizjograficzne dla terenu gminy Swarzędz, sporządzone w 2006 r., Dedal Invest-Eko,
- Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne obszaru miasta i gminy Swarzędz opracowane przez GARD Łódź 2017 r.,
- Strategia Rozwoju Gminy Swarzędz na lata 2021-2030, kwiecień 2021 r.,
- Plan Rozwoju Gminy Swarzędz na lata 2020 – 2025,
- Program ochrony środowiska dla Gminy Swarzędz na lata 2020-2023,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2023, GIOŚ 2022 r.,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w 2014-2019 na podstawie monitoringu – tabela,
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335),
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- wnioski złożone do planu,
- obowiązujące przepisy prawne.

3) strony internetowe:

- swarzedz.pl,
- swarzedz.e-mapa.net,
- www.google.pl/maps,
- maps.geoportal.gov.pl,
- geoportal.kzgw.gov.pl
- mjwp.gios.gov.pl,
- www.gios.gov.pl
- www.psh.gov.pl,
- epsh.pgi.gov.pl,
- danepubliczne.gov.pl,
- bip.swarzedz.eu.

Powyższe materiały, wizja terenowa oraz informacje przekazane przez Urząd Miejski w Swarzędzu pozwoliły rozpoznać stan środowiska, jego użytkowanie, podatność na degradację oraz możliwości podniesienia jego kondycji.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu.

Analizy i oceny stanu środowiska na terenie gminy dokonano w oparciu o wyniki monitoringu przeprowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz kierując się syntezą dokumentów regionalnych i lokalnych odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi. W przypadku braku wyników pomiarów jakości danego komponentu środowiska, przytoczono dane odnoszące się do terenu położonego najbliższej obszarowi opracowania planu.

Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami przyrodniczymi. Prognozę oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono za pomocą techniki listy identyfikacyjnej, w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w dostosowaniu do stopnia szczegółowości ustaleń projektu miejscowego planu. Oceniono potencjalne zagrożenie środowiska oraz wpływ skutków realizacji ustaleń planu na jego funkcjonowanie. Zwrócono również uwagę na ewentualne niepożądane konsekwencje, proponując sposoby ich zminimalizowania.

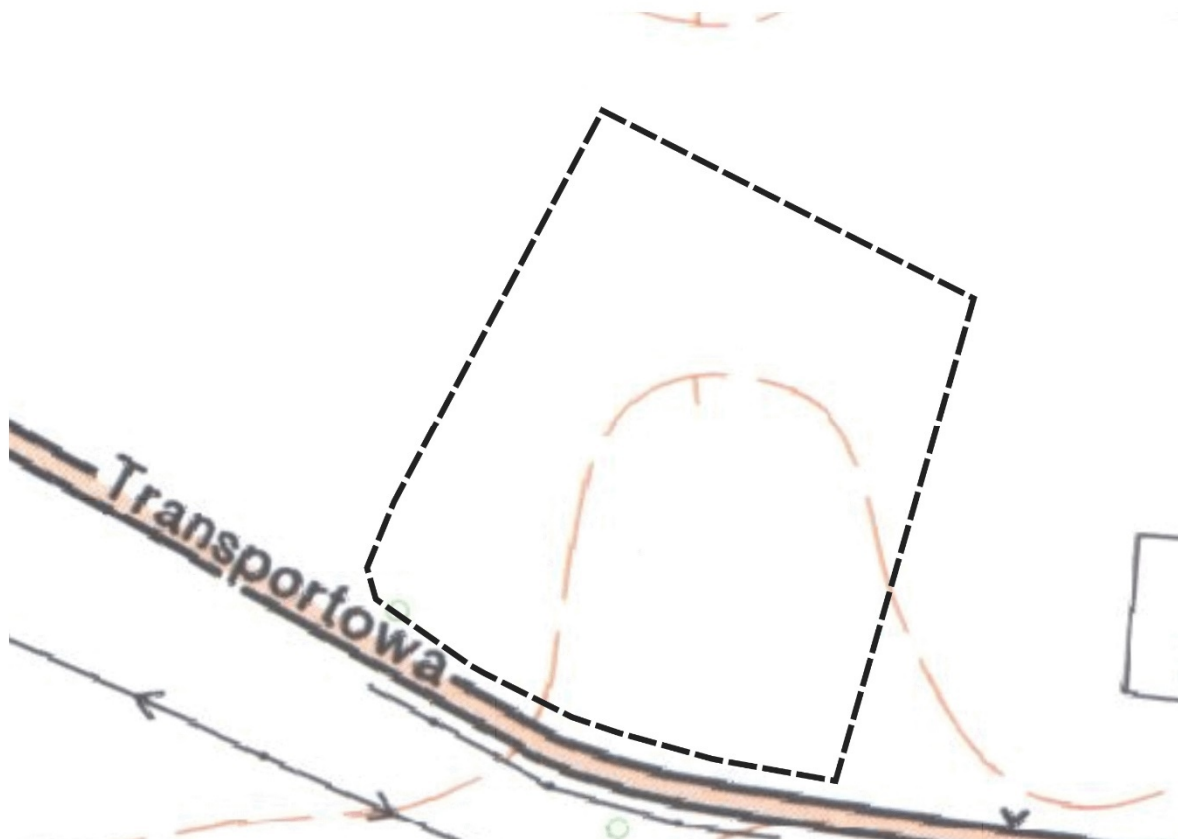
2. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

2.1. Położenie i użytkowanie terenu

Obszar opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego położony jest w południowej części gminy. Teren objęty opracowaniem niniejszego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje działki o nr ewid. 13/3, 13/4, 13/5 oraz 12/38, obręb Zalasewo. Przedmiotowy obszar położony jest w rejonie ul. Planetarnej i Transportowej w Zalasewie. Powierzchnia przedmiotowego terenu wynosi około 3,1 ha. Obszar objęty planem usytuowany jest na wschód od Poznania, na południe od miasta Swarzędz, w miejscowości Zalasewo. Teren ten zlokalizowany jest w odległości ok. 4 km od miasta Swarzędz oraz około 12 km od Poznania. Obszar objęty opracowaniem należy do dobrze skomunikowanych. Zachodnią granicę terenu opracowania stanowi droga gminna - ulica Planetarna, a południową granicę terenu stanowi droga gminna – ulica Transportowa. W pobliżu terenu objętego opracowaniem (ul. Transportowa) znajduje się pętla autobusowa, a przy ulicy Planetarnej znajdują się również przystanki komunikacji publicznej.

Zgodnie z mapą ewidencyjną omawiany obszar stanowią grunty orne klasy – RIVb i RV. Na terenie opracowania nie występują sieci infrastruktury technicznej, najbliższej położone sieci zlokalizowane są w ulicy Transportowej (w części południowej od obszaru opracowania).

Ryc. 1. Granice terenu objętego opracowaniem na tle mapy topograficznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z <https://swarzedz.e-mapa.net>

2.2. Rzeźba terenu

Według podziału Polski na regiony fizycznogeograficzne J. Kondrackiego (2002) przedmiotowy obszar położony jest w prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego (314-316), makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5), w mezoregionie Pojezierze Gnieźnieńskie (315.5). Teren objęty opracowaniem znajduje się w obrębie wysoczyzny morenowej, która posiada charakter płaskiej równiny moreny dennej ostatniego zlodowacenia o niewielkich spadkach terenu. Materiałem podłoża są głównie eluwia glin zwałowych ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe. Przedmiotowy obszar jest zlokalizowany na wysokości od ok. 86,9 m do ok. 88,2 m n.p.m. Generalny spadek terenu występuje w kierunku południowo-zachodnim. Przedmiotowe grunty nie należą do terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi lub osuwiskami.

2.3. Budowa geologiczna, surowce mineralne

Pod względem geologicznym teren gminy Swarzędz znajduje się w obrębie jednostki geotektonicznej niecka mogileńska.

Powierzchnia utworów mezozoicznych zbudowana jest z górnokredowych margli i wapieni marglistych. Na osadach mezozoicznych zalegają utwory trzeciorzędowe miocenu i pliocenu przykryte przez osady czwartorzędowe o miąższości od kilku do ok. 80 metrów.

Cały obszar gminy pokrywa zwarty kompleks utworów plejstoceńskich. Wyróżniono osady trzech zlodowaceń i dwóch interglacjalów.

Utwory czwartorzędowe reprezentowane są przez gliny zwałowe zlodowaceń: krakowskiego, środkowopolskiego i bałtyckiego oraz osady fluwioglacjalne i interglacjalne ułożone przeważnie w następującej sekwencji: nieciągłe piaski żwiry serii podmorenowej przykryte kilkudziesięciometrową warstwą glin zwałowych zlodowacenia środkowopolskiego. Na nich zalega seria utworów wodnolodowcowych, przykryta z kolei gliną zwałową zlodowacenia bałtyckiego.

Na glinach zlodowacenia bałtyckiego zalegają utwory sandrów, kemów, ilów warwowych, a w dolinach rzecznych gliny zwałowe, piaski, pyły piaszczyste, muły, torfy i mady.

W litologii obszaru opracowania planu występują wapienie, margle, mułowce i ilowce.¹

Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Centralnej Bazy Danych Geologicznych Państwowego Instytutu Geologicznego na przedmiotowym obszarze nie występują złoża surowców mineralnych.²

Omawiany teren położony jest w zasięgu występowania najkorzystniejszych struktur wodonośnych - udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 143 „Subzbiornik Inowrocław – Gniezno” oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 144 „Dolina Kopalna Wielkopolska”. Część gminy Swarzędz oraz cały obszar opracowania planu należy do strefy wysokiej ochrony dla GZWP.

2.4. Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Obszar opracowania znajduje się w zlewni rzeki Warty (zlewnia II-go rzędu). W obrębie przedmiotowego terenu nie występują większe ciekі ani zbiorniki wodne.

Monitoring stanu wód, prowadzony jest według tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej. Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Według podziału sporządzonego przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, teren opracowania planu zlokalizowany jest w granicach jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych Kopel do Głuszynki, o kodzie RW600010185747, na obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475), status JCWP Kopel do Głuszynki, został określony jako: naturalna część wód, typu potok lub strumień nizinny piaszczysty, a jej stan określono jako zły. Potencjał ekologiczny został oceniony jako umiarkowany.

Zgodnie z rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych

¹ Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne dla terenu gminy Swarzędz

² <http://bazagis.pgi.gov.pl>

wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z 2017 r. poz. 1638) JCWP Kopel do Głuszynki należy do wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w regionie wodnym Warty.

Jakość wód powierzchniowych płynących na terenie gminy Swarzędz monitorowana jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Zgodnie z „Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu - tabela” badania przeprowadzone w punkcie pomiarowo-kontrolnym Kopel - Szczytniki, znajdującym się najbliżej obszaru opracowania, w granicach JCWP Kopel do Głuszynki, wykazały następujące wyniki:

- klasa elementów biologicznych – klasa III, stan umiarkowany,
- klasa elementów fizykochemicznych – klasa >II, poniżej stanu dobrego,
- klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego – klasa III, umiarkowany stan ekologiczny,
- ocena stanu jcwp – zły stan wód.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475) dla klasyfikacji elementów biologicznych klasa III oznacza umiarkowany potencjał ekologiczny wskaźnika jakości wód powierzchniowych elementów biologicznych.

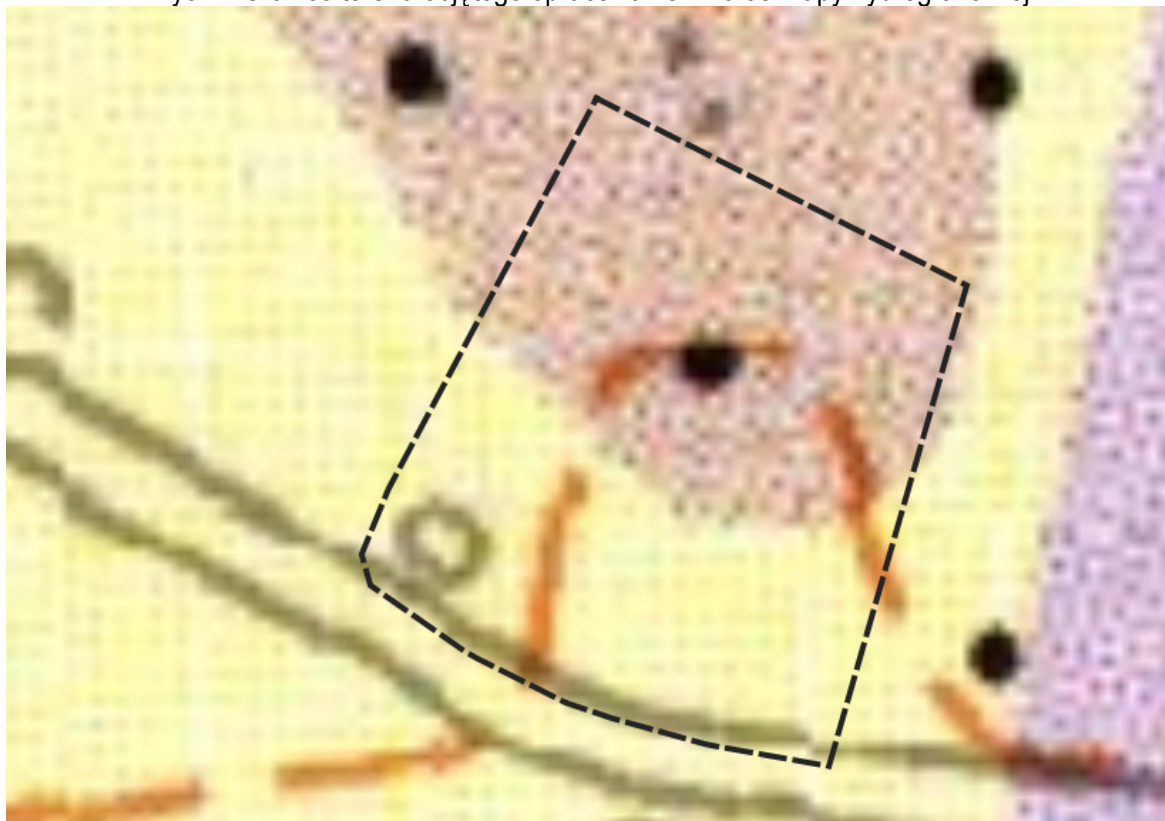
Jeżeli klasyfikacja elementów biologicznych wskazuje na umiarkowany potencjał elementów biologicznych, to – niezależnie od wyników klasyfikacji elementów fizykochemicznych – dla danej jednolitej części wód powierzchniowych określa się umiarkowany potencjał ekologiczny. Niespełnienie wymogów klasy II elementów fizykochemicznych oznacza potencjał ekologiczny poniżej dobrego.

Wody podziemne

Teren gminy Swarzędz, zgodnie z hydrogeologicznym podziałem kraju, znajduje się w makroregionie zachodnim Niżu Polskiego, w regionie wielkopolskim (XIII). Obszar objęty opracowaniem planu położony jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 60 o kodzie GW600060. Na terenie tym stwierdzono dwa poziomy wodonośne: trzeciorzędowy (poziom mioceński) oraz czwartorzędowy (poziom plejstoceniński).

Głębokość występowania wód podziemnych w granicach opracowania planu uzależniona jest od stanu wód powierzchniowych. Według Mapy Hydrograficznej Polski na analizowanym terenie należy spodziewać się zalegania I poziomu wód gruntowych na poziomie ok. 1,0 - 2,0 m p.p.t.

Ryc. 2. Granice terenu objętego opracowaniem na tle mapy hydrograficznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z <https://swarzedz.e-mapa.net>

W granicach obszaru opracowania planu występują w większości grunty o średniej przepuszczalności - piaski i skały lite silnie uszczelnione i grunty o słabej przepuszczalności - gliny i pyły oraz grunty zmiennej przepuszczalności. Przepuszczalność gruntów, która określa warunki obiegu wody, związana jest z rozmieszczeniem utworów skalnych na tle rzeźby terenu. Najważniejszą rolę odgrywają cechy litologiczne skał i gruntów, które informują o zdolności do przewodzenia wody. Przepuszczalność pionowa wskazuje na możliwości zasilania wód podziemnych. Szczególną rolę odgrywa przepuszczalność utworów powierzchniowych, tj. gruntów zalegających pod warstwą poziomu próchnicznego, zwykle znajdującego się na głębokości do 1 m poniżej powierzchni terenu.

Przedmiotowy teren w części jest zdrenowany.

Na przedmiotowym terenie nie występują ujęcia wód podziemnych o zasobach do 50 m³/h.

Ogólna ocena jakości wód podziemnych według sieci krajowej w 2003 roku (WIOŚ 2004) świadczą o stosunkowo dobrej jakości wód GZWP 144. W 57% punktów pomiarowych woda wykazywała klasę czystości Ib. Gorsze wyniki wykazywały badania wód podziemnych GZWP 144 w badaniach sieci regionalnej. Tam 78% pomiarów wykazało trzecią klasę czystości wód. Badania wód piętra czwartorzędowego w roku 2002 w punkcie pomiarowym w Gruszczynie wykazały II klasę czystości wód, natomiast w 2003 r. III klasę. Czynniki decydującymi o czystości tych wód były wysokie stężenia jonów N03 i N02.

Ocenę jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu jakości wód podziemnych – monitoringu operacyjnego w 2020 r. (wg badań PIG), przeprowadzono w punkcie

monitoringowym w miejscowości Gruszczyn, w gminie miejsko-wiejskiej Swarzędz, zlokalizowanym na obszarze JCWPd nr 60, najbliższej terenu opracowania planu, wykazały II klasę jakości.

Ocena stanu wód podziemnych prowadzona jest na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2148).

Zgodnie z rozporządzeniem II klasa to wody dobrej jakości, w których wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo wpływ ten jest bardzo słaby.

Zgodnie z informacjami zawartymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan chemiczny i ilościowy wód podziemnych JCWPd nr 60 został określony jako dobry.

2.5. Gleby

Gmina Swarzędz, na tle powiatu poznańskiego, charakteryzuje się przeciętną jakością gleb. Dominują gleby klas IV - VI kompleksu żytniego. Na obszarze wysoczyznowym znaczne powierzchnie zajmują gleby dobre i średnie, wytworzone na glinach zwałowych (gleby płowe właściwe). Na piaskach lekkich przewagę osiągają gleby rdzawe bielcowane (tereny sandrowe). Występowanie łąk związane jest z dnami dolin rzecznych, w których zostały wytworzone gleby mułowe, mułowo-glejowe, torfowe, murszowe i mady³.

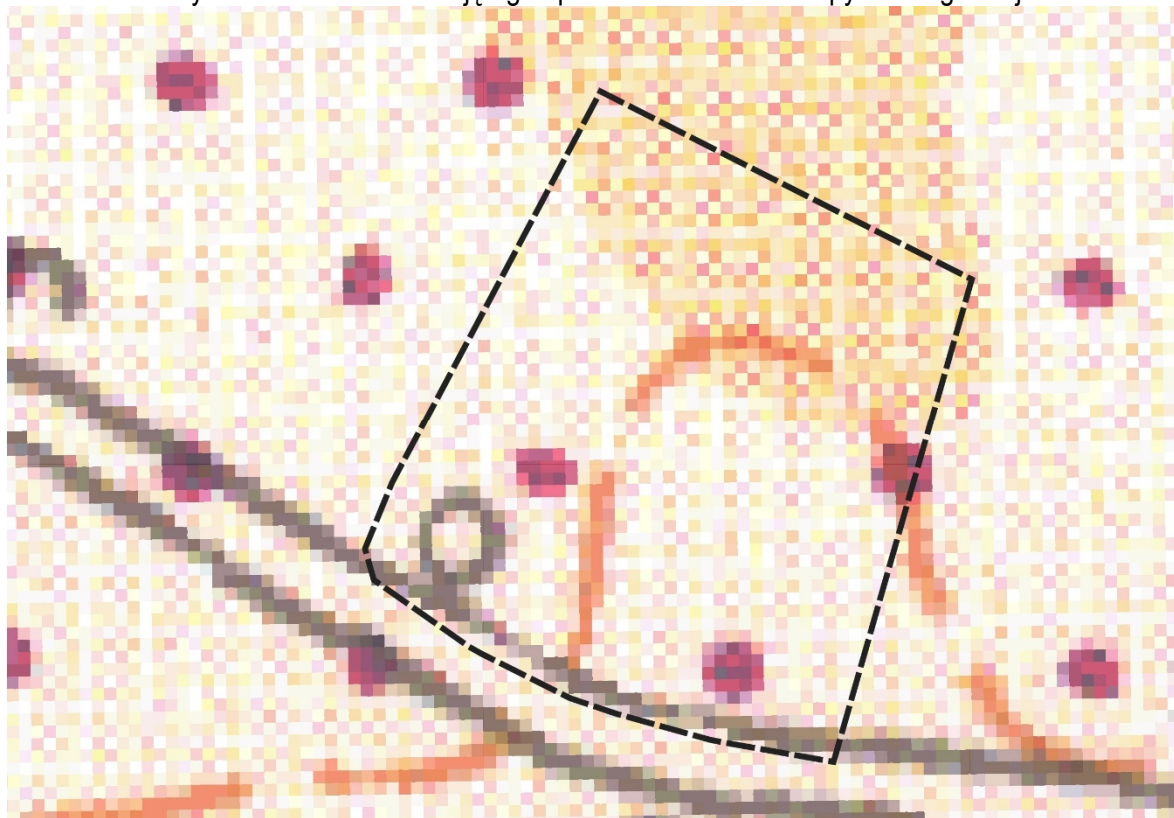
Na obszarze gminy nie stwierdzono zanieczyszczenia gleb kadmem, ołowiem, cynkiem, miedzią i niklem. Podobna sytuacja miała miejsce w całym powiecie w przypadku ołowiu, miedzi i niklu. Dla kadmu zanotowano w powiecie 4 przekroczenia pierwszego stopnia, dla cynku 14 przekroczeń pierwszego stopnia i 2 przekroczenia drugiego stopnia.

Obszar opracowania charakteryzuje się w północnej części - kompleksem żytnim dobrym (kompleks V, podtyp A (gleby bielcowe i pseudobielcowe), podłożem: piaski gliniaste lekkie. W części południowej występuje kompleks żytni słaby (typ VI i podtyp Bw, podłoże piaski słabogliniaste).

Zgodnie z ewidencją gruntów i budynków obszar objęty opracowaniem stanowią użytki rolne, tj. grunty orne klasy RIVb – 58,1% oraz klasy RV – 41,9%.

³ Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne dla terenu gminy Swarzędz

Ryc.3. Granice terenu objętego opracowaniem na tle mapy sozologicznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z <https://swarzedz.e-mapa.net>

2.6. Flora i fauna

Najcenniejsze gatunki zwierząt i roślin na terenie gminy Swarzędz występują w zasięgu obszaru Natura 2000 Dolina Cybiny oraz w otulinie Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka i objęte są należytą ochroną.

Na działkach użytkowanych rolniczo w okresie wegetacyjnym występują gatunki roślin uprawnych. Pozostała zieleń znajdująca się na omawianym terenie to głównie gatunki roślin charakterystycznych dla terenów z pogranicza obszarów upraw i nieużytków: czarny bez *Sambucus nigra* L., brzoza brodawkowata *Betula pendula*, wierzba biała *Salix alba*.

Zbiorowiska roślinne występujące w obszarze opracowania nie podlegają ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Z możliwych do zaobserwowania zwierząt w granicach opracowania są: myszy polne, nornice, ryjówki, krety, jeże. Jednocześnie licznie występują owady oraz w mniejszej ilości mięczaki. Urbanizacja oraz odcięcie od większych siedlisk przez drogi, spowodowały, że na obszarze omawianego terenu egzystują przede wszystkim gatunki pospolite, najlepiej przystosowane do miejscowych warunków życia. Z uwagi na wielkopowierzchniowe tereny rolnicze występuje tu także zwierzyna leśna w poszukiwaniu pożywienia: sarny, dziki, lisy. Pod względem roślinności teren opracowania jest mało urozmaicony, tam, gdzie gleby

nie są uszczelnione, dominuje roślinność trawiasta, krzaczasta, a w sąsiedztwie zabudowań także roślinność synantropijna, zarówno segetalna, jak i ruderalna. Najczęściej spotykane są: pokrzywa żegawka i pospolita, śláz zaniedbany, serdecznik pospolity oraz babka lancetowata.

Na terenie opracowania nie występują siedliska o szczególnych walorach przyrodniczych. Agrocenoza obszaru objętego planem jest miejscem bytowania przede wszystkim dla ptaków, fauny glebowej oraz drobnej zwierzyny, związanej z siedliskami polnymi i łąkowymi. W trakcie inwentaryzacji w terenie nie zaobserwowano żadnego z potencjalnie występujących chronionych gatunków zwierząt.

Ryc.3. Granice terenu objętego opracowaniem na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z <https://swarzedz.e-mapa.net>

2.7. Formy ochrony przyrody

Obszar objęty projektem planu położony jest poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2023 poz. 1336 ze zm.). Około 1,2 km na zachód od granicy obszaru opracowania znajduje się użytek ekologiczny „Darzybór”.

2.8. Dziedzictwo kulturowe i zabytki

Na terenie objętym opracowaniem planu znajduje się stanowisko archeologiczne ujęte w gminnej ewidencji zabytków pod nr AZP 53-29/186, będące terenowymi pozostałościami pradziejowego i historycznego osadnictwa, które podlegają ochronie i opiece konserwatorskiej bez względu na stan zachowania – zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292).

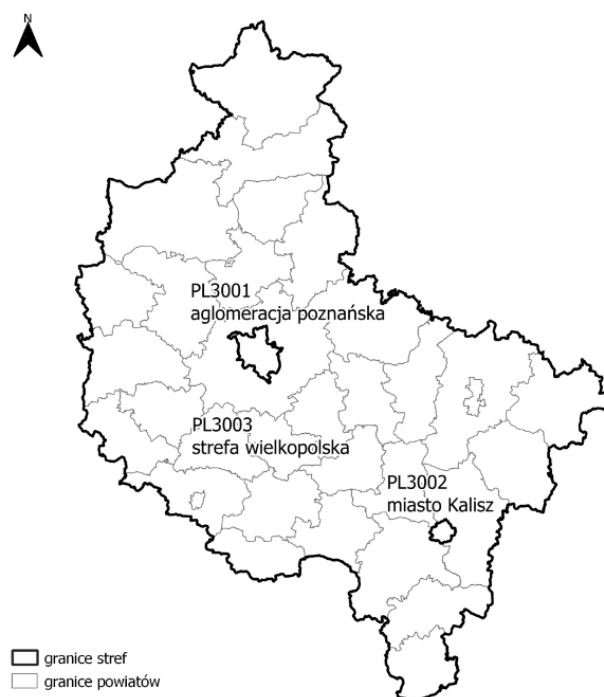
2.9. Klimat lokalny

Klimat gminy Swarzędz, podobnie jak całego Niżu Polskiego, jest wynikiem ścierania się klimatu oceanicznego i kontynentalnego. Według regionalizacji klimatyczno-rolniczej R. Gumińskiego, obszar opracowania planu należy do dzielnicy środkowej (VII), a według A. Wosia do Regionu Środkowowielkopolskiego, charakteryzującej się najmniejszym rocznym opadem, poniżej 550 mm - 550 mm, przy czym bogatsze w opady jest półrocze letnie (314 mm). Lipiec jest miesiącem najwilgotniejszym (74 mm), natomiast luty najsuchszym (27 mm). Średnia roczna temperatura wynosi ok. 7,8 - 7,9°C przy przeciętnej temperaturze miesiąca najcieplejszego (lipiec) ok. 18,3°C, a najchłodniejszego (styczeń) ok. 3,0°C. Okres wegetacyjny trwa średnio 210 - 220 dni, a okres z przymrozkami 100 -110 dni. Zaleganie pokrywy śnieżnej trwa 38 - 60 dni, choć w ciągu zimy pokrywa zanika kilkakrotnie, nie jest trwała. Przeważają wiatry zachodnie, które dominują one w okresie lata i jesieni. Zimą najczęściej występują wiatry południowo-zachodnie. Średnia prędkość wiatru w roku wynosi od 2,5 do 4 m/s.

2.10. Jakość powietrza

Monitoring zmian jakości powietrza wraz z oceną poziomu substancji w powietrzu prowadzony jest na przedmiotowym obszarze przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. W roku 2024 opublikowano „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2023”. Zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.) gmina Swarzędz należy do strefy wielkopolskiej.

Ryc.4. Podział województwa wielkopolskiego na strefy dla oceny jakości powietrza za 2023 rok

Źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2023.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

1. w klasyfikacji podstawowej:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych,
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines, tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.

2. w klasyfikacji dodatkowej:

- do klasy A1 – brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} – dla fazy II tj. $\leq 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- do klasy C1 – przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} – dla fazy II tj. $> 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- do klasy D1 – jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego,
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Dodatkową klasyfikację wprowadzono na potrzeby raportowania do Komisji Europejskiej.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

W efekcie oceny przeprowadzonej dla roku 2023 roku, w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. W klasyfikacji dodatkowej w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego dla ozonu strefie przypisano klasę D2.

Pod kątem ochrony zdrowia strefę wielkopolską sklasyfikowano:

- dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu ołowiu, arsenu, kadmu, niklu w pyłe PM₁₀ – w klasie A
- dla pyłu zawieszonego PM₁₀ – w klasie A,
- dla pyłu PM_{2,5} z uwzględnieniem poziomu dopuszczalnego II fazy – ochrona zdrowia ludzi – w klasie A1,
- dla pyłu PM_{2,5} z uwzględnieniem poziomu dopuszczalnego I fazy – ochrona zdrowia ludzi – w klasie A,
- dla benzo(a)pirenu - w klasie C - ze względu na przekroczenia poziomu docelowego.

W ramach oceny wykonano również dodatkową klasyfikację wyznaczając:

- dla ozonu klasę A ze względu na brak przekroczenia poziomu docelowego,
- dla ozonu klasę D2 w odniesieniu do celu długoterminowego.

Należy podkreślić, że stężenia pyłu PM₁₀ wykazują wyraźną zmienność sezonową – przekroczenia dotyczą tylko sezonu zimnego (grzewczego).

Zgodnie z zasadami oceny rocznej, klasę strefy dla danego zanieczyszczenia określa się na podstawie jego stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych rozważaną substancją. W rezultacie, nawet obszar przekroczeń wartości normatywnych zanieczyszczenia o małym zasięgu decyduje o wyniku klasyfikacji całej strefy (nawet o dużej powierzchni). Należy zatem pamiętać, że zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia nie oznacza złej sytuacji na terenie całej strefy a jest jedynie sygnałem, że w strefie istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza pod kątem rozważanego zanieczyszczenia.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Uchwałą Nr

XXI/391/20 z dnia 13 lipca 2020 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5954).

2.11. Klimat akustyczny

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu wyrażone są:

- wskaźnikami LAeqD - równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 600 do godz. 2200) oraz LAeqN - równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 2200 do godz. 600), które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby,
- wskaźnikami LDWN - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 600 do godz. 1800), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 1800 do godz. 2200) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 2200 do godz. 600) oraz LN - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 2200 do godz. 600), które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem, w przypadku hałasów pochodzących od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźnika długookresowego LDWN (poziom dziennie-wieczornie-nocny) wynosi – w zależności od przeznaczenia terenu – od 50 dB do 70 dB, natomiast dla wskaźnika LN (długookresowy poziom hałasu w porze nocy) od 45 dB do 65 dB. W odniesieniu do pojedynczej doby ustalono wartość dopuszczalną równoważnego poziomu hałasu LAeqD w porze dnia równą od 50 dB do 68 dB, natomiast wartość równoważnego poziomu hałasu LAeqN w porze nocy wynosi od 45 dB do 60 dB. Spełnienie powyższych wymogów, określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska nie gwarantuje stworzenia mieszkańcom warunków, w których nie występuje uciążliwe oddziaływanie hałasu. Przyjęte standardy podyktowane są realnymi możliwościami ograniczania hałasów komunikacyjnych.

Klimat akustyczny na omawianym terenie kształtowany jest przede wszystkim przez ruch pojazdów osobowych i ciężarowych odbywający się drogami gminnymi i wewnętrznymi znajdującymi się w sąsiedztwie opracowania. Natężenie ruchu na przedmiotowych drogach charakteryzuje się zmiennością dobową - poziom hałasu jest wyższy w porze dziennej i znacząco mniejszy w porze nocnej.

W granicach terenu inwestycji ani w najbliższym sąsiedztwie, nie występują drogi, dla których przeprowadzono pomiary ruchu czy hałasu, więc nie można jednoznacznie określić jak bardzo ruch kołowy oddziałuje na teren objęty opracowaniem. Niemniej jednak obserwuje się zdecydowany wzrost ilości samochodów osobowych, ale także ciężarowych. Ponadto w województwie utrzymuje się tendencja wzrostu zarejestrowanych pojazdów (samochodów osobowych i ciężarowych). Mimo to obszar inwestycji znajduje się w zasięgu oddziaływania dróg gminnych, wewnętrznych, w związku z czym nie powinno dojść do niedotrzymania norm akustycznych na terenach przyległych

Dodatkowym źródłem hałasu o charakterze okresowym występującym na przedmiotowym obszarze jest praca maszyn rolniczych na okolicznych polach uprawnych. Klimat akustyczny pogarszany jest lokalnie przede wszystkim przez takie maszyny, jak: kombajny zbożowe, ciągniki rolnicze, kosiarki rolnicze, śrutowniki, dmuchawy do zboża i inne. Wysoka emisja dźwięków ma tutaj dwojakie źródło. Po pierwsze są to maszyny o dużej mocy nominalnej. Po wtóre większościowy odsetek używanych maszyn rolniczych

przez przeciętnego rolnika w Polsce jest zaawansowana wiekowo, a przez to przestarzała technologicznie i wyeksploatowana.

Największe emisje hałasu na obszarze gminy Swarzędz dotyczą drogi krajowej nr 92 oraz linii kolejowych nr 3 relacji Warszawa Zachodnia – Kunowice oraz nr 353 relacji Poznań Wschód –Żelieznodorożnyj. Według opracowania ekofizjograficznego dla terenu gminy Swarzędz dla drogi krajowej nr 92 na odcinku Poznań-Kostrzyn zasięg izofony 60 dB w porze dziennej wynosi 110-150 m, a zasięg izofony 50 dB w porze nocnej – powyżej 165 m. Teren objęty opracowaniem znajduje się w odległości ok 2,0 km od przebiegu ww. drogi krajowej.

3. Informacja o zawartości i głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

3.1. Cel opracowania projektu planu

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zadaniem miejscowego planu jest ustalenie przeznaczenia terenów, sposób ich zagospodarowania i zabudowy, z uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz dostosowaniem struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przyrodniczych i przestrzennych tego terenu oraz otoczenia.

Przedmiotowy projekt planu sporządzany jest w związku z podjętą przez Radę Miejską w Swarzędzu uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia planu. Do zmiany ww. planów przystąpiono w związku z planowaną na terenie działek 13/3, 13/4 i 13/5 wspólną inwestycją Gminy i Starostwa Powiatowego. Celem opracowania jest wprowadzenie terenów o funkcji zgodnej z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz. Opracowanie przedmiotowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwoli na określenie szczegółowych zasad zagospodarowania terenu w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju.

3.2. Ustalenia projektu planu

Ustala się następujące przeznaczenia terenów:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1MNW, 2MNW**;
- 2) teren usług, oznaczony na rysunku planu symbolem: **1U**;
- 3) teren usług lub placu lub rynku, oznaczony na rysunku planu symbolem: **1U-KOR**;
- 4) teren drogi dojazdowej, oznaczony na rysunku planu symbolem: **1KDD**;
- 5) teren komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczony na rysunku planu symbolem: **1KR**.

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustala się:

- 1) nakaz sytuowania budynków z uwzględnieniem wyznaczonych na rysunku planu obowiązujących i nieprzekraczalnych linii zabudowy;
- 2) dopuszczenie lokalizacji dojazdów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej z wyłączeniem dojazdów i dojazdów w strefie zieleni izolacyjnej, wskazanej na rysunku planu;
- 3) zasady wydzielania nowych działek, ustalone w planie, nie dotyczą wydzielania działek pod obiekty infrastruktury technicznej, dojścia i dojazdu i w celu regulacji granic między sąsiadującymi nieruchomościami;
- 4) zakaz sytuowania tymczasowych obiektów budowlanych i urządzeń niezwiązanych lub kolidujących z funkcją terenu, z wyłączeniem odstępstw dopuszczonych zapisami niniejszego planu.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad kształtowania krajobrazu ustala się:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji celu publicznego;
- 2) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji celu publicznego;
- 3) nakaz zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
 - a) na terenie **MNW** dopuszczalnych poziomów hałasu wymaganych dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - b) w przypadku lokalizacji na terenach **U**, **U-KOR** szpitali, domów pomocy społecznej lub funkcji czy obiektów usług oświaty, przedszkoli lub żłobków uzyskanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów szpitali w miastach, terenów domów pomocy społecznej lub terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 4) dopuszczenie lokalizacji zbiorników retencyjnych dla wód opadowych i roztopowych na terenie działek;
- 5) nakaz uwzględnienia położenia terenu w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 „Subzbiornik Inowrocław - Gniezno” oraz w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 „Dolina Kopalna Wielkopolska” i ochrony zgodnie z zapisami planu i przepisami odrębnymi.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej ustala się:

- 1) tereny ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego nr AZP 53-29/30, ujętego w gminnej ewidencji zabytków, w granicach których określa się nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) lokalizację terenów ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych określonych w pkt 1 zgodnie z rysunkiem planu.

W zakresie wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych ustala się nadanie spójnego charakteru elementom zagospodarowania, takim jak oświetlenie oraz nawierzchnia, w obrębie terenu usług lub placu lub rynku, oznaczonego na rysunku planu symbolem: **1U-KOR** oraz w obrębie terenu drogi dojazdowej, oznaczonego na rysunku planu symbolem: **1KDD**.

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1MNW**, **2MNW** ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:

- 1) na jednej działce budowlanej możliwość lokalizacji jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego wolnostojącego;
- 2) na jednej działce budowlanej dopuszczenie lokalizacji budynku pomocniczego o powierzchni zabudowy nie większej niż 50 m²;
- 3) nadziemną intensywność zabudowy: od 0,05 do 0,5;
- 4) maksymalną intensywność zabudowy: 0,75;
- 5) udział powierzchni zabudowy: nie większy niż 25%;
- 6) udział powierzchni biologicznie czynnej: nie mniejszy niż 40%;
- 7) nakaz lokalizacji zieleni izolacyjnej, zgodnie z rysunkiem planu;

- 8) zakaz wprowadzania zmian w naturalnym ukształtowaniu terenu przekraczających wysokość 1 m, przy czym zakaz ten nie dotyczy zmian wynikających z budowy zjazdów do garaży, basenów, oczek wodnych i skalniaków ogrodowych;
- 9) dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnej;
- 10) wysokość budynków mieszkalnych:
 - a) do 2 kondygnacji nadziemnych,
 - b) nie więcej niż 9,0 m;
- 11) wysokość budynków garażowo-gospodarczych:
 - a) 1 kondygnacja nadziemna,
 - b) nie więcej niż 5,0 m;
- 12) wysokość budowli: nie więcej niż 3,0 m;
- 13) geometrię dachów:
 - a) dla budynków mieszkalnych: dachy dwuspadowe lub wielospadowe, symetryczne o kącie nachylenia połaci dachu od 40° do 50°,
 - ustalone parametry nie dotyczą: lukarn, naczółków, wykuszy, zadaszeń wejść i tarasów, werand i ogrodów zimowych.
 - dopuszczenie stosowania dachów płaskich, których powierzchnia nie przekroczy 30%,
 - b) dla budynków pomocniczych: dachy płaskie lub strome o kącie nachylenia głównych połaci dachowych od 18° do 45°;
- 14) nakaz zapewnienia wymaganych miejsc do parkowania na działce w liczbie nie mniejszej niż 2 miejsca postojowe na jeden lokal mieszkalny;
- 15) nakaz zapewnienia wymaganych miejsc do parkowania na działce w liczbie nie mniejszej niż 1 miejsce postojowe na jeden lokal użytkowy;
- 16) dopuszczenie lokalizacji wymaganych stanowisk postojowych, w budynkach pomocniczych;
- 17) dostęp do terenu zgodnie z § 12 pkt 2
- 18) minimalną powierzchnię nowo wydzielanych działek: 800 m².

Dla terenu usług, oznaczonego na rysunku planu symbolem: **1U** ustala się następujące parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu:

- 1) możliwość lokalizacji budynku lub budynków usługowych użyteczności publicznej o funkcji obiektów: ochrony zdrowia, opieki społecznej, edukacji, kultury;
- 2) zakaz lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego;
- 3) dopuszczenie lokalizacji tymczasowych obiektów budowlanych;
- 4) dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnych;
- 5) wskaźnik intensywności zabudowy: od 0 do 0,5;
- 6) maksymalna intensywność zabudowy: 0,75;
- 7) udział powierzchni zabudowy: nie większy niż 50%;
- 8) udział powierzchni biologicznie czynnej: nie mniejszy niż 20%;
- 9) wysokość budynków: nie więcej niż 10,0 m;
- 10) geometrię dachów: dachy płaskie o kącie nachylenia połaci dachu do 12°, z dopuszczeniem dachów stromych jedno lub dwuspadowych o kącie nachylenia połaci dachu do 25°;
- 11) nakaz zapewnienia wymaganych miejsc do parkowania na działce: 2,5 stanowiska postojowego na każde 100 m² powierzchni użytkowej zabudowy usługowej, jednakże nie mniej niż 1 miejsce na 2 zatrudnionych,
- 12) nakaz realizacji miejsc do parkowania przystosowanych do obsługi pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, które winny stanowić minimum 5 procent wymaganej ogólnej liczby miejsc, przy czym nie mniej niż 1 miejsce;
- 13) nakaz zapewnienia stanowisk postojowych dla samochodów ciężarowych w obrębie działki

zgodnie z potrzebami;

14) dostęp do terenu zgodnie z § 12 pkt 2;

15) minimalną powierzchnię nowo wydzielanych działek: 800 m².

Dla terenu usług lub placu lub usług, oznaczonego na rysunku planu symbolem: **1U-KOR** ustala się następujące parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu:

- 1) dopuszczenie lokalizacji targowiska miejskiego lub publicznego placu miejskiego;
- 2) dopuszczenie budynków usługowych – hal targowych;
- 3) dopuszczenie lokalizacji budynku socjalnego dla obsługi targowiska;
- 4) dopuszczenie lokalizacji tymczasowych obiektów budowlanych, w tym m.in.: stragany, stragany mobilne, sezonowe ogródki gastronomiczne i stoiska, wiaty, toalety;
- 5) zakaz lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego;
- 6) dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnych;
- 7) nadziemną intensywności zabudowy: od 0 do 0,5;
- 8) maksymalna intensywność zabudowy: 0,75;
- 9) udział powierzchni zabudowy: nie większy niż 50%;
- 10) udział powierzchni biologicznie czynnej: nie mniejszy niż 10%;
- 11) wysokość budynków: nie więcej niż 10,0 m;
- 12) geometrię dachów: dachy płaskie o kącie nachylenia połaci dachu do 12°, z dopuszczeniem dachów stromych jedno lub dwuspadowych o kącie nachylenia połaci dachu do 25°;
- 13) nakaz zapewnienia wymaganych miejsc do parkowania na działce: w ilości minimum 2,5 stanowiska postojowego na każde 100 m² powierzchni użytkowej zabudowy usługowej, jednakże nie mniej niż 1 miejsce na 2 zatrudnionych, przy czym dla targowiska miejskiego lub publicznego placu miejskiego w ilości nie mniejszej niż 15;
- 14) nakaz realizacji miejsc do parkowania przystosowanych do obsługi pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, które winny stanowić minimum 5 procent wymaganej ogólnej liczby miejsc, przy czym nie mniej niż 1 miejsce;
- 15) dopuszczenie sytuowania dodatkowych elementów infrastruktury transportowej i technicznej, w tym miejsc postojowych, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz ładowarek dla pojazdów elektrycznych;
- 16) dostęp do terenu zgodnie z § 12 pkt 2;
- 17) minimalną powierzchnię nowo wydzielanych działek: 800 m².

Dla terenu drogi dojazdowej, oznaczonego na rysunku planu symbolem: **1KDD** ustala się następujące parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu:

- 1) szerokość w liniach rozgraniczających, zgodnie z rysunkiem planu;
- 2) lokalizację jezdni i co najmniej jednostronnego chodnika;
- 3) dopuszczenie lokalizacji: sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, zieleni urządzonej.

Dla terenu komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczonego na rysunku planu symbolem: **1KR** ustala się następujące parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu:

- 1) szerokość w liniach rozgraniczających, zgodnie z rysunkiem planu;
- 2) lokalizację jezdni i co najmniej jednostronnego chodnika, z dopuszczeniem ich zamiany na pieszo-jezdnie;
- 3) dopuszczenie lokalizacji: sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, zieleni urządzonej;

Nie ustala się granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa.

1. W zakresie szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości ustala się:
 - 1) minimalną powierzchnię działki na terenach MNW, U i U-KOR – 800 m²;
 - 2) minimalną szerokość frontu działki na terenach MNW, U i U-KOR – 18 m,
 - 3) kąt położenia granic działek budowlanych w stosunku do pasa drogowego przyległych dróg od 70° do 110°.
2. Nie wyznacza się granic obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości w rozumieniu przepisów odrębnych.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy ustala się:

- 1) nakaz uwzględnienia w zagospodarowaniu i zabudowie terenu ograniczeń wynikających z odległości technicznych od sieci infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) nakaz zastosowania rozwiązań zamiennych w przypadku wystąpienia kolizji inwestycji z urządzeniami drenażu melioracyjnego.
- 3) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących pogorszyć istniejące stosunki wodne na działkach sąsiednich.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji ustala się:

- 1) nakaz zachowania ciągłości powiązań elementów pasa drogowego, w szczególności jezdni, pieszo-jezdni, ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych oraz chodników w granicach obszaru planu oraz z zewnętrznym układem komunikacyjnym;
- 2) dostęp do:
 - a) terenu **1MNW** z drogi dojazdowej, oznaczonej na rysunku planu symbolem **1KDD**, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - b) terenu **2MNW** przez teren komunikacji drogowej wewnętrznej oznaczonej na rysunku planu symbolem 1KR do terenu drogi dojazdowej, oznaczonej na rysunku planu symbolem 1KDD, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - c) obsługę komunikacyjną terenu **1U** z drogi publicznej znajdującej się poza granicami planu, ul. Transportowej, zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - d) obsługę komunikacyjną terenu **1U-KOR** z terenu drogi dojazdowej, oznaczonej na rysunku planu symbolem **1KDD**, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustala się:

- 1) nakaz powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) dopuszczenie rozbiórki, budowy, przebudowy, rozbudowy i remontu sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz przyłączy do sieci infrastruktury technicznej;
- 3) nakaz zapewnienia przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożarów oraz dróg pożarowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 4) w zakresie zaopatrzenia w wodę: z istniejącej lub projektowanej sieci wodociągowej, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 5) w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych: zagospodarowanie ich na własnym terenie, do dołów chłonnych lub do sieci kanalizacji deszczowej, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 6) w zakresie odprowadzania ścieków komunalnych: do sieci kanalizacji sanitarnej, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 7) dopuszczenie budowy, rozbudowy i przebudowy sieci gazowej, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych;
- 8) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- a) zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej lub z indywidualnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi, z uwzględnieniem zapisów pkt 10;
 - b) dopuszczenie budowy stacji transformatorowych jako wewnętrznych: wolnostojących, wbudowanych w budynki o innym przeznaczeniu lub podziemnych;
- 9) w zakresie zaopatrzenia w ciepło: zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej lub z gazu, energii elektrycznej albo z odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem zakazów i ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi, z uwzględnieniem zapisów pkt 10;
- 10) dopuszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii z wyłączeniem możliwości rozmieszczenia i wykorzystania urządzeń wytwarzających energię z energii wiatru, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych;
- 11) w zakresie telekomunikacji dopuszczenie lokalizacji węzłów telekomunikacyjnych i szafek kablowych ze swobodnym dostępem z dróg publicznych lub dróg wewnętrznych;
- 12) postępowanie z odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi.

Nie ustala się sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania, urządzenia i użytkowania terenów.

3.3. Powiązania z innymi dokumentami

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia planu w zakresie tekstowym i graficznym muszą być powiązane z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, który to dokument określa politykę przestrzenną gminy, w tym zasady zagospodarowania przestrzennego jej poszczególnych części. Miejscowy plan zostaje uchwalony po wcześniejszym stwierdzeniu jego zgodności ze Studium przez Radę Miejską.

W obowiązującym dokumencie Studium, zatwierdzonym uchwałą Nr XXXV/42/2021 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 23 marca 2021 roku, obszar objęty opracowaniem planu jest wskazywany jako: teren zabudowy mieszkaniowej (III.31.M). Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powiązany jest z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz.

Ponadto zapisy projektu planu wykazują powiązanie z ustaleniami Uchwały Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania” (Dz. Urz. Wlkp. z 2019 r. poz. 4021), w której zawarto kierunki polityki przestrzennej na szczeblu województwa.

3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

W przypadku braku realizacji ustaleń analizowanego projektu planu miejscowego przekształcenia środowiska przyrodniczego na przedmiotowym terenie będą następować na skutek realizacji ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- 1) zatwierdzonego - Uchwałą Nr XLIII/380/2013 z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego centralną część obrębu Garby i część obrębu Zalasewo (Publikacja: Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego z 2013-07-10, poz. 4411);

2) zatwierdzonego – Uchwałą Nr VI/109/2019 z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego tereny położone w miejscowości Zalasewo po wschodniej i zachodniej stronie ulicy Kórnickiej – część I (Publikacja: Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego z 2019-04-24, poz. 4240);

Obowiązującymi ustaleniami dla przedmiotowego obszaru w zakresie przeznaczenia terenu są:

- tereny przeznaczone dla zabudowy mieszkaniowej: 27.MN i 28.MN;
- tereny zabudowy usługowej – usługi celu publicznego: Up;
- tereny zieleni urządzonej: 6ZP;
- tereny przeznaczone pod drogi wewnętrzne: 14.KDW.

Ponadto na analizowanym obszarze znajdują się archeologiczna strefa ochrony konserwatorskiej, natomiast na terenie 27.MN i 28.MN przewidywana orientacyjna lokalizacja planowanych szpalerów i rzędów drzew.

Ustalenia obowiązujących planów w zakresie szczegółowych zasad zabudowy i zagospodarowania terenów prezentuje poniższa tabela (Tabela 1.).

Tabela 1. Szczegółowe zasady zabudowy i zagospodarowania terenów określone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego centralną część obrębu Garby i część obrębu Zalasewo i w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obejmującego tereny położone w miejscowości Zalasewo po wschodniej i zachodniej stronie ulicy Kórnickiej – część I.

Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu	27.MN, 28.MN	Up
wskaźnik intensywności zabudowy	max 0,5	od 0,1 do 0,5
powierzchnia zabudowy	-	max 50% powierzchni działki
powierzchnia biologicznie czynna	min 40%	min 30%
wysokość budynków mieszkalnych	- max 2 kondygnacje nadziemne - max 9,0 m od poziomu terenu do najwyższego punktu dachu	max 10,0 m
wysokość budynków pomocniczych	a) budynki mieszkalne: max dwie kondygnacje nadziemne - wysokość do kalenicy max 9 m, b) budynki garażowe: max 3 m	zakaz lokalizowania wolnostojących budynków gospodarczych
geometria dachu budynków mieszkalnych	a) budynki mieszkalne: dachy symetryczne dwuspadowe, o kącie nachylenia połaci nie	dachy dowolne

	mniejszym niż 35 stopni i nie większym niż 40 stopni, w układzie kalenicowym	
geometria dachu budynków pomocniczych	budynki garażowe: dachy płaskie	
szerokość frontu działki	min 18,0 m	min 18,0 m
minimalna powierzchnia nowo wydzielonych działek budowlanych	800 m ²	800 m ²

Źródło: Uchwała Nr XLIII/380/2013 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 28 maja 2013 r. i Uchwała Nr VI/109/2019 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 26 marca 2019 r.

W wyniku realizacji ustaleń obowiązującego planu miejscowego na terenach przeznaczonych pod zabudowę następować będą przede wszystkim przekształcenia powierzchni ziemi i krajobrazu. Zmieniają się również warunki odpływu wód opadowych. Wystąpi również emisja zanieczyszczeń do powietrza w związku ze spalaniem paliw wykorzystywanych do ogrzewania budynków oraz emisja spalin z samochodów mieszkańców terenu. Przewiduje się natomiast wprowadzenie nowych nasadzeń zieleni o charakterze izolacyjnym, które wpłyną stabilizująco na poziom wód podziemnych oraz odbiór wizualny krajobrazu.

Prowadzenie procesów inwestycyjnych jest korzystniejsze dla przestrzeni i środowiska w przypadku, gdy dla danego obszaru obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który określa szereg istotnych zagadnień dotyczących kształtowania ład przestrzennego oraz zasad ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego. Zapisy planu dotyczące intensywności, parametrów i form zabudowy będą przeciwdziałać zbyt intensywnemu zagospodarowaniu, natomiast zapisy określające zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego będą uniemożliwiały lokalizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu

Ochrona środowiska związana jest z różnymi rodzajami ludzkiej aktywności i skupia się na takich zagadnieniach jak zanieczyszczenie powietrza, wód i gleb, gospodarce odpadami oraz takich zjawiskach jak utrata różnorodności biologicznej, wprowadzanie gatunków inwazyjnych czy genetycznie modyfikowanych.

Do głównych problemów z zakresu ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu zaliczono:

- degradację powierzchni ziemi spowodowaną rolniczym użytkowaniem;
- uszczelnienie fragmentów powierzchni terenu biologicznie czynnego oraz usunięcie wierzchniej warstwy gleby;
- obniżenie się poziomu wód podziemnych wskutek zwiększania się powierzchni terenów utwardzonych
- konieczność prowadzenia badań archeologicznych w trakcie prac ziemnych w związku z lokalizacją na przedmiotowym obszarze zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych wraz ze strefami ochrony konserwatorskiej,
- przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerosanitarnych,
- przekroczenie norm hałasu związany z zabudową mieszkaniową i usługową;
- postępujące ograniczenie migracji zwierząt dzikich w wyniku tworzenia nowej zabudowy;

- konieczność ochrony jakości wód podziemnych, z uwagi na położenie obszaru w zasięgu występowania udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 143 „Subzbiornik Inowrocław – Gniezno” oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 144 „Dolina Kopalna Wielkopolska”.

Na przedmiotowym terenie nie występują problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględniania w projekcie planu

Do dokumentów rangi międzynarodowej ujmujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu miejscowego należą ratyfikowane przez Polskę konwencje międzynarodowe:

- Konwencja Genewska (1979) w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości mająca na celu ochronę człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza oraz dążenie do ograniczenia i stopniowego zmniejszania i zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, łącznie z transgranicznym zanieczyszczaniem powietrza na dalekie odległości,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Rio de Janeiro, 1992), której głównym celem jest zapobieganie dalszym zmianom klimatu globalnego, ze szczególnym uwzględnieniem długoterminowego jego ocieplania na skutek wzrostu stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze oraz Protokół z Kioto (1998) stanowiący uzupełnienie Konwencji klimatycznej,
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 78 poz. 706), której podstawowym celem jest ochrona prawa każdej osoby do życia w środowisku odpowiednim dla jej zdrowia. Dla osiągnięcia celu w Konwencji określono działania w trzech obszarach dotyczących: zapewnienia społeczeństwu przez władze publiczne dostępu do informacji dotyczących środowiska, ułatwienia udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji mających wpływ na środowisko, rozszerzenia warunków dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska,
- Europejska Konwencja Krajobrazowa sporządzona we Florencji w 2000 roku ma na celu ochronę różnorodności krajobrazów europejskich, zarówno naturalnych jak i kulturowych, a także racjonalne zagospodarowanie i planowanie krajobrazu.

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów ustanowionych na szczeblu wspólnotowym, formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można:

- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, której celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu

na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko,

- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, której celem jest ustalenie ram dla ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych,
- Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu, która ustanawia szczególne środki, określone w art. 17 ust. 1 i 2 dyrektywy 2000/60/WE, w celu zapobiegania i ochrony przed zanieczyszczeniem wód podziemnych,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy, która ma na celu m.in. utrzymanie jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawę w pozostałych przypadkach.

Projekt planu respektuje zasady ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów określających zasady ochrony środowiska i przyrody.

W odniesieniu do ustanowionego w Konwencji Genewskiej i Dyrektywie UE z dnia 21 maja 2008 r. celu ochrony człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza, w projekcie planu nakazuje się zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej lub z gazu, energii elektrycznej albo z odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem zakazów i ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Respektując zapisy Konwencji Krajobrazowej w projekcie planu zawarto ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania krajobrazu oraz ład przestrzenny. Projekt wyznacza obszary, w granicach których możliwe jest sytuowanie budynków, określa maksymalne wartości poszczególnych parametrów zabudowy oraz obiektów i urządzeń towarzyszących. Przyjęte regulacje są wynikiem przyjętego założenia projektowego, mającego na celu rozwój zabudowy zgodnie z uwarunkowaniami przestrzennymi, architektonicznymi, społecznymi i przyrodniczymi.

W odniesieniu do ustanowionego w Konwencji Maltańskiej celu ochrony dziedzictwa archeologicznego w projekcie planu w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej ustala się teren ochron konserwatorskiej stanowiska archeologicznego nr AZP 50-29/186, ujętego w gminnej ewidencji zabytków, w granicach których określa się nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym zostały przeniesione do krajowych i lokalnych dokumentów i na ich podstawie są realizowane. Odpowiednie odniesienia są obecne w ustawodawstwie krajowym. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324 ze zm.). Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Istotne z punktu widzenia opracowywanego dokumentu są: „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, jak również „Program ochrony środowiska dla Gminy Swarzędz na lata 2020-2023”.

„Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”

Istotnym dokumentem na poziomie krajowym, dotyczącym ochrony wód jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 335), w którym zapisano cele środowiskowe dla poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i podziemnych (JCWPd).

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, status JCWP Kopel do Głuszynki, został określony jako: naturalna, a jej stan określono jako zły. Celem środowiskowym dla tej części wód w zakresie potencjału ekologicznego jest dobry stan ekologiczny, natomiast w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny. Celem środowiskowym dla JCWP rzecznych w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan tych elementów (II klasa). Ponadto, dla osiągnięcia celów środowiskowych istotne jest umożliwienie swobodnej migracji organizmów wodnych przez zachowanie lub przywrócenie ciągłości ekologicznej cieków.

Według informacji zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” osiągnięcie celów środowiskowych dla tej części wód, zapisanych w „Planie”, jest zagrożone. W zlewni JCWP występuje presja rolnicza. W programie działań zaplanowano wszystkie możliwe działania mające na celu ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny, aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia, jak i skażenie).

Zgodnie z metodyką wyznaczania celów środowiskowych w latach 2012-2013, w sytuacji, gdy JCWPd zidentyfikowano jako niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, celem dla wód jest dobry stan chemiczny i ilościowy. Cel ten został określony przy pomocy kryteriów charakteryzujących dobry stan chemiczny lub ilościowy zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Natomiast dla JCWPd zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych, ale będących zgodnie z oceną stanu na 2012 r. w stanie dobrym, brakowało podstaw do wskazania przesłanek do ustalenia odstępstw. Celem środowiskowym jest dobry stan chemiczny i ilościowy, zidentyfikowany przy pomocy parametrów cechujących dobry stan chemiczny i ilościowy. W przypadku JCWPd, które zostały zidentyfikowane jako zagrożone i będące w stanie słabym zgodnie z oceną stanu na 2012 r., wykonano wstępną procedurę włączeń, czyli ustalenia odstępstw od celów środowiskowych. Wstępnie zaproponowano odstępstwa od celów środowiskowych w postaci przedłużenia terminu osiągnięcia celów oraz ustalenie mniej rygorystycznych celów, które powinny zostać ostatecznie potwierdzone analizami presji i wpływów.

Obszar opracowania planu zlokalizowany jest w granicach JCWPd nr 60 - kod GW600060. Zgodnie z „Planem”, celem środowiskowym dla tej części wód podziemnych w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny, natomiast celem środowiskowym w zakresie stanu ilościowego jest dobry stan ilościowy. Osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWPd nr 60 nie jest zagrożone.

W projekcie planu zawarto nakaz zaopatrzenia w wodę z istniejącej lub projektowanej sieci wodociągowej, dzięki czemu wyeliminowane zostanie prawdopodobieństwo zanieczyszczenia wód podziemnych oraz uszczuplenia ich zasobów. W zakresie odprowadzania ścieków komunalnych ustalono nakaz odprowadzania ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej. Ponadto, w zależności od funkcji terenu ustalono odpowiedni udział powierzchni biologicznie czynnej, co ograniczy ucieczkę wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej i pozwoli na ich przenikanie w głąb profilu glebowego i zasilanie wód podziemnych. Mając na uwadze powyższe zakłada się, że wprowadzone w projekcie planu ustalenia nie spowodują nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

„Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”

Projekt planu uwzględnia działania naprawcze zawarte w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P”, przyjętym uchwałą nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r., poz. 5954). Do działań naprawczych w skali lokalnej zawartych w „Programie” należą:

1. w zakresie ograniczenia emisji powierzchniowej (niskiej, rozproszonej emisji komunalno- bytowej i technologicznej) – przedsiębiorstwa energetyczne, jednostki samorządu terytorialnego, mieszkańcy:
 - nawiązanie współpracy przez samorządy z dostawcami ciepła sieciowego, paliw gazowych,
 - rozbudowa centralnych systemów zaopatrywanie w energię ciepłą,
 - rozbudowa sieci gazowych,
 - zmiana (jeżeli jest stosowane) paliwa stałego na inne o mniejszej zawartości popiołu lub zastosowanie gazu, energii elektrycznej, względnie indywidualnych źródeł energii odnawialnej,
 - ograniczenie emisji z niskich rozproszonych źródeł technologicznych,
 - zmiana technologii i surowców stosowanych w rzemiośle, usługach i drobnej wytwórczości wpływająca na ograniczanie emisji pyłów zawieszonych, w tym zakaz spalania węgla brunatnego,
 - regularne czyszczenie kominów przy spalaniu paliw stałych.
2. W zakresie ograniczania emisji liniowej (komunikacyjnej) – jednostki samorządu terytorialnego, zarządcy dróg:
 - kontynuacja modernizacji lub wymiany taboru komunikacji miejskiej/gminnej, ze szczególnym uwzględnieniem korelacji ekonomiczno-ekologicznej, tzn. współmierność zaangażowanych środków finansowych do spodziewanych efektów ekologicznych,
 - dążenie do wprowadzenia nowych niskoemisyjnych paliw i technologii, szczególnie w systemie transportu publicznego i służb miejskich/gminnych,
 - szkolenia dla prowadzących pojazdy dot. takiego użytkowania pojazdów i sposobu jazdy, aby ograniczać emisję zanieczyszczeń,
 - podejmowanie działań mających na celu stosowanie zachęt do wymiany pojazdów na bardziej przyjazne środowisku (np. uprzywilejowane miejsca parkingowe),
 - kanalizowanie ruchu tranzytowego z ominięciem centralnych części miast i stref zamieszkania,
 - tworzenie stref ograniczonego ruchu i stref uspokojonego ruchu,
 - rozwój i zwiększanie efektywności systemu transportu publicznego,
 - polityka cenowa opłat za przejazdy i zsynchronizowanie rozkładów jazdy transportu zbiorowego zachęcające do korzystania z systemu transportu zbiorowego,
 - rozwój systemu tras rowerowych i infrastruktury rowerowej,
 - rozwój i modernizacja systemu płatnego parkowania w centrach miast,
 - priorytet dla ruchu pieszego, ruchu rowerowego i transportu zbiorowego w centrach miast,
 - tworzenie buspasów oraz wydzielanie przejazdów dla autobusów,
 - budowa systemu parkingów P&R oraz parkingów buforowych wraz z systemem informacji o zajętości miejsc postojowych,
 - wspieranie rozwiązań proekologicznych w zakresie transportu (np. wspieranie stacji ładowania pojazdów elektrycznych).
3. W zakresie ograniczania emisji z istotnych źródeł punktowych – energetyczne spalanie paliw – przedsiębiorstwa energetyczne:
 - zakaz stosowania węgla brunatnego,
 - ograniczenie emisji pyłu i benzo(a)pirenu w pyle poprzez optymalne sterowanie procesem spalania i podnoszenie sprawności procesu produkcji energii,
 - zmiana paliwa na inne, o mniejszej zawartości zanieczyszczeń,
 - stosowanie wysokoefektywnych technik ochrony powietrza gwarantujących zmniejszenie emisji substancji do powietrza,
 - stosowanie odnawialnych źródeł energii,
 - zmniejszenie strat przesyłu energii.

4. W zakresie ograniczania emisji z istotnych źródeł punktowych – źródła technologiczne – zakłady przemysłowe:
 - stosowanie wysokoefektywnych technik ochrony atmosfery gwarantujących zmniejszenie emisji substancji do powietrza,
 - optymalizacja procesów produkcji w celu ograniczenia emisji substancji do powietrza,
 - zmiana technologii produkcji prowadząca do zmniejszenia emisji pyłów, stopniowe wprowadzanie BAT,
 - stopniowe dostosowywanie instalacji do wymogów emisyjnych zawartych w Dyrektywie 2010/75/UE (IED) i zatwierdzonych konkluzji dla poszczególnych gałęzi przemysłu,
 - podejmowanie działań ograniczających do minimum ryzyko wystąpienia awarii urządzeń ochrony atmosfery (ze szczególnym uwzględnieniem dużych obiektów przemysłowych), a także ich skutków poprzez utrzymywanie urządzeń w dobrym stanie technicznym.
5. W zakresie planowania działań i planowania przestrzennego – jednostki samorządu terytorialnego:
 - Opracowanie Gminnego Programu Niskoemisyjny (GPN) zgodnie z ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz.U. z 2023 r. poz. 2496),
 - uwzględnianie w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego sposobów zabudowy i zagospodarowania terenu umożliwiających ograniczenie emisji pyłów poprzez działania polegające na: ustalaniu minimalnego współczynnika zieleni na poziomie przynajmniej 20% w obrębie zabudowy mieszkaniowej i usługowej; wprowadzaniu zieleni ochronnej i urządzonej oraz niekubaturowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych miast (place, skwery), tworzenie tzw. zielonej infrastruktury; tworzenie „zielonych” miejsc wypoczynku dla dzieci i osób starszych; zachowaniu istniejących terenów zieleni i wolnych od zabudowy celem lepszego przewietrzania miast,
 - ustalaniu sposobu zaopatrzenia w ciepło z zaleceniem instalowania ogrzewania niskoemisyjnego w nowo planowanej zabudowie,
 - zalecanie podłączania nowych obiektów do sieci ciepłowniczej w rejonach objętych centralnym systemem ciepłowniczym,
 - modernizowaniu układu komunikacyjnego celem przeniesienia ruchu poza ścisłe centra miast,
 - reorganizacji układu komunikacyjnego oraz wprowadzeniu stref ograniczających ruch samochodowy w ścisłych centrach miast,
 - zapewnieniu obsługi transportem zbiorowym na etapie tworzenia planów miejscowych i wydawania decyzji o warunkach zabudowy w miastach,
 - w decyzjach środowiskowych dla budowy i przebudowy dróg: wskazanie stosowania wzdłuż ciągów komunikacyjnych pasów zieleni w pasach drogowych (z roślin o dużych zdolnościach fitoremediacyjnych) oraz późniejszego dbania o ich dobry stan jakościowy; wskazanie stosowania ekranów akustycznych pochłaniających typu „zielona ściana” zamiast najczęściej stosowanych ekranów odbijających,
 - planowanie rozbudowy miast w sposób zapobiegający zbytniemu „rozlewaniu się miast”.
6. Uwzględnianie przez podmioty podlegające ustawie o zamówieniach publicznych:
 - kryteriów efektywności energetycznej w definiowaniu wymagań dotyczących zakupów produktów (np. klasa efektywności energetycznej, niskie zużycie paliwa, itp.),
 - kryteriów efektywności energetycznej w ramach zakupów usług (np. stosowania zabezpieczeń przed pyleniem w czasie robót budowlanych, segregacji odpadów itp.).
7. Działania kontrolne prowadzone przez uprawnione jednostki:
 - wzmocnienie kontroli na stacjach diagnostycznych pojazdów,
 - wzmocnienie kontroli gospodarstw domowych; obiektów sektora handlu i usług oraz małych przedsiębiorstw w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów,
 - wzmocnienie kontroli zakładów przemysłowych na terenie miasta emitujących zanieczyszczenia do powietrza,

- wzmocnienie kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów zielonych,
- kontrole czystości kół w pojazdach wyjeżdżających z placów budów,
- kontrole czystości ulic przy wyjazdach z placów budów,
- kontrole zabezpieczeń przeciwko pyleniu i roznoszeniu odpadów (np. styropianu) z terenu inwestycji budowlanych oraz w trakcie przewożenia materiałów sypkich.

Odnosząc się do ww. działań naprawczych, w projekcie planu ustala się zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej lub z gazu, energii elektrycznej albo z odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem zakazów i ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto zapisy planu dopuszczają rozmieszczenie i wykorzystanie wolnostojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, o mocy zainstalowanej nie większej niż 100 kW, z wyłączeniem możliwości rozmieszczenia i wykorzystania urządzeń wytwarzających energię z energii wiatru, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych.

„Program ochrony środowiska dla Gminy Swarzędz na lata 2020-2023”

Ustalenia planu respektują działania sprecyzowane w „Programie ochrony środowiska dla gminy Swarzędz na lata 2020-2023”, w którym zawarto ustalenia polityki ekologicznej na szczeblu gminy.

Ustalono dziesięć obszarów interwencji, dla których wyznaczone zostały cele oraz kierunki interwencji, które służą poprawie stanu środowiska:

2. ochrona klimatu i jakości powietrza (cel: poprawa i utrzymanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami),
3. zagrożenie hałasem (cel: dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu),
4. pola elektromagnetyczne (cel: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych),
5. gospodarowanie wodami (cel: zwiększenie retencji wodnej oraz ochrona zasobów wód),
6. gospodarka wodno-ściekowa (cel: zapewnienie mieszkańcom dostępu do czystej wody),
7. zasoby geologiczne (cel: ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin),
8. gleby (cel: dobra jakość gleb),
9. gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (cel: ograniczenie ilości odpadów kierowanych do składowania, w tym zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie, zwiększenie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia),
10. zasoby przyrodnicze (cel: ochrona zasobów przyrodniczych oraz zachowanie różnorodności biologicznej gminy),
11. zagrożenia poważnymi awariami (cel: ochrona przed skutkami poważnych awarii).

W programie uwzględnione zostało zagadnienie horyzontalne tj. edukacja ekologiczna, dla którego został wyznaczony cel: świadome ekologicznie społeczeństwo.

6. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Oddziaływanie skutków realizacji ustaleń projektu planu na powierzchnię ziemi na terenach przeznaczonych pod zabudowę, będzie miało charakter długoterminowy i związane będzie z posadowieniem budynków. Lokalizacja nowych inwestycji spowoduje uszczelnienie fragmentów powierzchni terenu biologicznie czynnego oraz usunięcie wierzchniej warstwy gleby. Ponadto, istnieje możliwość wystąpienia zmian w ukształtowaniu terenu, obejmujących między innymi wykonanie wykopów, niwelacji i wyrównania powierzchni terenu. Podobnie przeznaczenie terenów pod budowę dróg

i stanowisk postojowych, będzie wymagało zajęcia powierzchniowego terenu i uszczelnienia go zgodnie z technologią budowy obiektów komunikacyjnych.

Zmiany w ukształtowaniu terenu oraz strukturze gruntu wystąpią również w przypadku realizacji dopuszczonych w projekcie planu robót budowlanych w zakresie sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Na skutek ich przeprowadzenia mogą nastąpić zmiany we właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża, jak również przekształcenie powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i krótkoterminowym, związane z wykonaniem wykopów.

Z punktu widzenia konieczności minimalizowania trwałych zmian w środowisku przyrodniczym istotne są ustalenia planu dotyczące między innymi: wielkości powierzchni zabudowy, wskaźników intensywności zabudowy, czy ustalenia związane z minimalnym udziałem powierzchni biologicznie czynnej. Oddziaływanie skutków realizacji ustaleń projektu planu na powierzchnię ziemi na obszarach przeznaczonych pod tereny zieleni oraz wód powierzchniowych śródlądowych będzie miało charakter pozytywny, z uwagi na utrzymanie istniejącego zagospodarowania tych obszarów oraz wprowadzenie zakazu ich zabudowy. W konsekwencji istniejący stan gleb oraz naturalne ukształtowanie terenu zostaną zachowane.

Obszar działek zróżnicowanych pod względem rzeźby terenu wymaga zabezpieczenia przed potencjalnym przemieszczaniem się mas ziemi, mogącego wystąpić na skutek działania siły ciężkości, wód opadowych czy wiatru. W celu ochrony skarp przed osuwaniem, spływaniem lub wymywaniem zaleca się przykładowo lokalizację murków oporowych, wykonanie przypór z koszy siatkowo kamiennych, umocnienie geomatą czy biozabudowę skarp.

W granicach obszaru objętego projektem planu nie występują grunty rolne chronione I-III klasy bonitacyjnej. Na przedmiotowym terenie występują gleby należące do klas bonitacyjnych: RIVb oraz RV.

Potencjalnym zagrożeniem dla gleb jest ewentualne, niewłaściwe gromadzenie odpadów stałych w obrębie działek, do czasu ich odbioru i wywiezienia na składowisko. W zapisach planu ustalono nakaz gromadzenia i zagospodarowania odpadów w sposób zgodny z przepisami odrębnymi. Na etapie funkcjonowania inwestycji odpady należy gromadzić w sposób selektywny w miejscach do tego przeznaczonych na terenie działki budowlanej. Dalsze ich zagospodarowanie nastąpi zgodnie z przepisami odrębnymi, które zapewniają ochronę powierzchni ziemi przed skażeniem.

6.2. Oddziaływanie na krajobraz

W myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98), której celem jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej, krajobraz jest ważnym elementem życia ludzi zamieszkujących w miastach i na wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również odznaczających się wyjątkowym pięknem. Ustalenia Konwencji wskazują na konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. W celu realizacji zapisów Konwencji podejmuje się działania zmierzające m.in. do:

- prawnego uznania krajobrazów jako istotnego komponentu otoczenia ludzi,
- ustanowienia procedur udziału społeczeństwa w procesach planowania i zarządzania krajobrazem,
- uwzględniania kwestii krajobrazowych we wszelkich działaniach związanych z zarządzaniem przestrzenią.

Obszar objęty projektem planu położony jest poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478).

Z uwagi na przyjętą w Studium politykę przestrzenną gminy, uwzględniając wniosek inwestora o zmianę ustaleń obowiązującego planu, obszar opracowania przeznaczono pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, teren usług, teren usług lub teren placu lub rynku oraz pod tereny drogi dojazdowej i teren komunikacji drogowej wewnętrznej.

Skutkiem dopuszczenia lokalizacji budynków na obszarach dotychczas użytkowanych rolniczo, będzie zmiana otwartego krajobrazu użytków rolnych na krajobraz typowy dla terenów zurbanizowanych. Należy jednak zaznaczyć, że projektowana zabudowa powstanie jako uzupełnienie istniejącego układu urbanistycznego, zatem nowe budynki nie będą stanowić elementu wyróżniającego się czy dominującego w istniejącym krajobrazie, z uwagi na to, iż tereny położone w sąsiedztwie przedmiotowego obszaru są w większości zainwestowane (wyjątek stanowią tereny zlokalizowane w północnej i północno-zachodniej części obszaru opracowania, zlokalizowane w gminie Kostrzyn). Odbiór wizualny przestrzeni będzie miał charakter subiektywny i będzie zależny od zastosowanych form architektonicznych.

W projekcie planu zawarto ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego i krajobrazu. Projekt wyznacza obszary, w granicach których możliwe jest sytuowanie budynków, określa maksymalne wartości poszczególnych parametrów zabudowy oraz obiektów i urządzeń towarzyszących. Przyjęte regulacje są wynikiem przyjętego założenia projektowego, mającego na celu rozwój zabudowy zgodnie z uwarunkowaniami przestrzennymi, architektonicznymi, społecznymi i przyrodniczymi.

Projekt planu formułując parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu zapewnia ochronę i właściwe kształtowanie krajobrazu, tym samym przyczynia się do realizacji zapisów Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Pozytywnie na walory krajobrazowe wpłyną zapisy planu w zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, w tym nakaz lokalizacji zabudowy w obszarze ograniczonym przez ustalone linie zabudowy, określenie maksymalnych wysokości budynków, a także geometrii dachów. Istotnym elementem kompozycji urbanistycznej wpływającym na charakter i wygląd danej przestrzeni jest zieleń. W projekcie planu ustala się zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działce budowlanej. Prognozuje się, że wprowadzone zostaną nasadzenia zieleni towarzyszące zabudowie, co pozwoli na zwiększenie atrakcyjności krajobrazu, jak również poprawi estetykę nowo zainwestowanych terenów.

6.3. Oddziaływanie na powietrze

Na etapie realizacji dopuszczonych w projekcie planu inwestycji wpływ na stan czystości powietrza na przedmiotowym terenie będzie wywierać emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, o charakterze nieorganizowanym, związana z robotami budowlanymi. Zagrożeniem jakości powietrza będą prace przy użyciu specjalistycznego sprzętu budowlanego, transport i przeładunek materiałów budowlanych. Wpływ na skalę emisji będą miały warunki atmosferyczne, takie jak: wilgotność powietrza, częstota, wielkość i rodzaj opadów, temperatura powietrza, siła i częstota występowania wiatrów. Wyżej wymienione oddziaływania będą miały charakter krótkoterminowy i wystąpią jedynie w fazie realizacji inwestycji.

Lokalizacja nowej zabudowy wiązać się będzie z powstaniem źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, obejmujących instalacje grzewcze, z których emitowane są zanieczyszczenia powstające na skutek spalania paliw (SO₂, NO₂, CO, CO₂, pyły). W celu zminimalizowania negatywnego wpływu planowanych przedsięwzięć, w projekcie planu ustala się zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej lub z gazu, energii elektrycznej albo z odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem zakazów i ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ponadto dopuszcza się rozmieszczenie i wykorzystanie wolnostojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, o mocy zainstalowanej nie większej niż 100 kW, z wyłączeniem możliwości rozmieszczenia i wykorzystania urządzeń wytwarzających energię z energii wiatru.

Przykładem tego typu urządzeń są panele fotowoltaiczne wykorzystujące energię słoneczną. Rozwiązanie to może wpłynąć negatywnie na zwierzęta ze względu na efekt olśnienia. Można to zniwelować stosując panele z powłoką antyrefleksyjną pokrywającą panele fotowoltaiczne, która zwiększy absorpcję energii promieniowania słonecznego oraz zapobiegnie niepożądanemu efektowi odbicia światła od powierzchni paneli – tym samym panele fotowoltaiczne nie będą oślepiać zwierząt naziemnych w otoczeniu i ptaków mogących przelatywać nad instalacją. Ponadto wykorzystanie alternatywnych źródeł energii nie będzie wywoływać emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

Zgodnie z art. 144 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Zatem do obowiązków inwestora będzie należało zastosowanie na terenie przedsięwzięcia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych skutecznie ograniczających rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń powietrza na tereny sąsiednie. Ponadto na etapie planowania inwestycji zaleca się projektowanie możliwie największych powierzchni terenów zieleni - nasadzenia drzew i krzewów.

Wpływ na stan czystości powietrza na przedmiotowym terenie będzie wywierać również emisja spalin z pojazdów, poruszających się istniejącymi i projektowanymi drogami publicznymi, obsługującymi działki znajdujące się w granicach i sąsiedztwie planu. Przewiduje się, że w związku z powstaniem nowego zainwestowania ruchu samochodowy na przedmiotowym terenie oraz istniejących ciągach komunikacyjnych przebiegających w sąsiedztwie tego obszaru, ulegnie zwiększeniu, zatem pogorszeniu może ulec stan zanieczyszczenia powietrza związkami pochodzącymi ze spalania paliw napędowych.

Podstawowymi zanieczyszczeniami charakterystycznymi dla komunikacji samochodowej są: tlenki azotu (NO_x), powstające podczas spalania paliw w silnikach, związki ołowiu powstające podczas spalania benzyn etylizowanych, tlenki siarki (SO_x), z przewagą dwutlenku siarki (SO₂), powstające podczas spalania oleju napędowego oraz węglowodory związane z pracą silników wykorzystujących jako paliwo gaz LPG. Na ilość emitowanych przez pojazdy zanieczyszczeń mają wpływ takie czynniki, jak: rodzaj spalanego paliwa, rozwiązania konstrukcyjne silnika i układu paliwowego, pojemność silnika, moc i związane z nimi zużycie paliwa, konstrukcja układu wydechowego (katalizator), stan techniczny silnika i innych podzespołów, prędkość jazdy, technika jazdy, płynność jazdy. Wpływ na skalę emisji będą miały również aktualne warunki atmosferyczne. W związku z tak dużą ilością zmiennych dokładne oszacowanie ilości wprowadzanych do powietrza substancji nie jest możliwe.

Oddziaływanie na powietrze będzie miało charakter bezpośredni, długoterminowy i zmienny w ciągu doby w przypadku ruchu komunikacyjnego, natomiast w odniesieniu do emisji z urządzeń grzewczych – charakter sezonowy.

Na etapie planowania inwestycji zaleca się projektowanie linii zabudowy z uwzględnieniem głównych kierunków panujących wiatrów, w taki sposób, aby zapewnić „przewietrzanie” terenów, jak również projektowanie możliwie największych powierzchni terenów zieleni. Nasadzenia roślinności będą miały duże znaczenie przy oczyszczaniu powietrza z pyłów i kurzu, poprzez gromadzenie ich na powierzchni liści oraz jednoczesnej produkcji tlenu.

6.4. Oddziaływanie na klimat

Inwestycje dopuszczone do realizacji na obszarze opracowania planu spowodują modyfikację warunków klimatu lokalnego w zakresie zmiany temperatury oraz wilgotności powietrza, której przyczyną będzie częściowa likwidacja powierzchni biologicznie czynnej, a także wzrost emisji ciepła, pochodzącego ze spalania paliw do celów grzewczych, jak również zwiększenie powierzchni utwardzonych. Należy spodziewać się, że emisja ciepła do atmosfery na skutek realizacji projektowanych inwestycji ograniczy się do obszarów podlegających przekształceniu, a zatem nie spowoduje zmian klimatu na większą skalę.

W celu zapewnienia równowagi dla lokalnego mikroklimatu, w projekcie planu ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki, a także wprowadzono tereny zieleni o przeznaczeniu: publiczne parki, na których między innymi dopuszcza się lokalizację zieleni naturalnej oraz zieleni izolacyjnej.

Realizacja wymienionych ustaleń projektu będzie skutkować pochłanianiem przez roślinność gazów cieplarnianych emitowanych przez źródła grzewcze budynków oraz ruch komunikacyjny.

Do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych przyczyni się również ustalenie dopuszczenia rozmieszczenia i wykorzystania wolnostojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, o mocy zainstalowanej nie większej niż 100 kW, z wyłączeniem możliwości rozmieszczenia i wykorzystania urządzeń wytwarzających energię z energii wiatru, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych. Zasadniczo wprowadzanie instalacji pozyskujących energię ze źródeł alternatywnych, z punktu widzenia ochrony środowiska, jest korzystne, z uwagi na ograniczenie wykorzystania paliw kopalnych.

Zgodnie ze „Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”, wykonanym przez Ministerstwo Środowiska sektor budownictwa jest szczególnie wrażliwy na kilka elementów klimatu, zwłaszcza na wiatry i opady. Oddziaływanie tych czynników klimatycznych powinna znaleźć swoje odbicie w zakresie projektowania zarówno posadowienia, jak i konstrukcji niosącej budowli. Oddziaływanie deszczy jest szczególnie ważne w odniesieniu do problemu sprawności sieci kanalizacyjnych oraz występowania osuwisk skarp. Prognozy odnośnie do wiatrów wskazują na nasilanie się zjawisk takich jak trąby powietrzne lub huragany, aczkolwiek trudno jest określić strefy szczególnie zagrożone tym zjawiskiem. Zwrócić należy uwagę na dużą dynamikę zmian warunków klimatycznych, które mogą negatywnie wpływać zarówno na wykonawstwo robót, jak i na właściwości wyrobów budowlanych w tym ich trwałość.

6.5. Oddziaływanie na wody

W projekcie planu zakłada się przeznaczenie istniejących użytków rolnych pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usługowy, teren usług lub placu lub rynku oraz teren drogi dojazdowej i teren komunikacji drogowej wewnętrznej - dlatego też rolniczy sposób użytkowania gruntów nie będzie w przyszłości kontynuowany. W porównaniu do obecnego sposobu wykorzystania przedmiotowego terenu, stanowiącego zagrożenie dla wód, z powodu spływu zanieczyszczeń z pól uprawnych, powstanie terenów zabudowanych wpłynie pozytywnie na stan czystości wód. Zakłada się docelowe objęcie projektowanego terenu zabudowy zorganizowanym systemem zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków.

W projekcie planu ustalono zaopatrzenie w wodę z istniejącej lub projektowanej sieci wodociągowej, oraz odprowadzanie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, z dopuszczeniem przepompowni i

zbiorników retencyjnych, a także z możliwością ich zagospodarowania na terenie. Mając na uwadze powyższe ustalenia, na przedmiotowym terenie nie będzie możliwości prowadzenia nieodpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej.

Na skutek realizacji planowanej zabudowy nastąpi uszczelnienie gruntu poprzez obiekty budowlane oraz towarzyszące im powierzchnie utwardzone, co będzie skutkowało pozbawieniem go naturalnych zdolności filtracyjnych. Najkorzystniejsze z punktu widzenia zachowania zasobów wód podziemnych będzie zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie nieutwardzonym działki. W odniesieniu do przedmiotowego obszaru takie rozwiązanie może zostać zastosowane na projektowanych terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Stabilizująco na poziom wód gruntowych wpłynie określenie minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej.

W celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia potencjalnego zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w fazie realizacji inwestycji wykonawca powinien odizolować zaplecze budowlane od gruntu i wód gruntowych. Miejsce składowania materiałów budowlanych należy odpowiednio uszczelnić i zabezpieczyć za pomocą geosyntetyków, natomiast materiały wykorzystywane w trakcie budowy należy przechowywać w szczelnych kontenerach spełniających wymagania przeciwpożarowe i ochrony środowiska.

Tym samym nie prognozuje się negatywnego wpływu na zasoby wód podziemnych i powierzchniowych ze względu na uwzględnienie wymogów ochrony wód i celów środowiskowych dla nich ustanowionych. Realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Ustalenia planu poprzez odpowiednie zapisy z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony powierzchni ziemi skutecznie minimalizują ryzyko pogorszenia stanu jakości wód.

Przy przyjęciu jako obligatoryjnych zapisów projektu planu oraz ścisłej ich realizacji można przyjąć, że realizacja założeń projektu planu nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko wodne. Ocenia się, że realizacja ustaleń planu w odniesieniu do przyjętych wskaźników zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej nie wpłynie znacząco na wzrost spływu powierzchniowego i zmniejszenie poziomu infiltracji wód opadowych i roztopowych. W związku z powyższym nie przewiduje się negatywnego oddziaływanie w zakresie stanu ilościowego wód podziemnych.

6.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Na obszarze opracowania planu nie występują złoża kopalin oraz obszary mające status obszarów górniczych, w związku z tym nie przewiduje się oddziaływania na te zasoby naturalne. Oddziaływanie na inne zasoby naturalne zostało określone pozostałymi punktami rozdziału 6.

6.7. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną

Faza realizacji ustaleń projektu planu spowoduje zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na działkach dotychczas niezainwestowanych. Powstanie nowej zabudowy doprowadzi do zmiany charakteru występującej na tych działkach roślinności. Szata roślinna zostanie w sposób trwały zmieniona i zastąpiona roślinnością towarzyszącą budynkom oraz terenom komunikacji, reprezentowaną w dużej mierze przez gatunki obce rodzimej florze, tj. gatunki ozdobne. Należy podkreślić, że w wyniku realizacji zabudowy zniszczona zostanie jedynie szata roślinna pól uprawnych, o niskiej przydatności przyrodniczej, a zatem nie ulegną degradacji gatunki roślin objęte ochroną prawną.

Wnikanie gatunków obcych może mieć również miejsce na etapie budowy budynków, w związku z zawleczeniem gatunków antropofitów podczas nawożenia ziemi, przenoszeniem diaspor na kołach

sprzętu i odzieży ludzi itp., a także na etapie eksploatacji inwestycji. Do obsadzania terenów wolnych od utwardzenia wskazane jest wprowadzanie zieleni charakteryzującej się odpowiednim doбором i zróżnicowaniem gatunkowym oraz gęstością nasadzeń. Należy dostosować ją do warunków siedliskowych panujących na danym terenie. Ponadto w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko w projekcie planu ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Z czasem wprowadzona zieleń pozwoli wzbogacić walory przyrodnicze nowo zainwestowanych fragmentów obszaru opracowania.

Ponadto w sąsiedztwie przedmiotowego terenu brak jest również obszarów objętych formami ochrony przyrody. Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie skutkować powstawaniem barier uniemożliwiających migrację zwierząt (obszar opracowania planu położony jest poza korytarzami ekologicznymi). Zakłada się, że realizacja ustaleń planu docelowo wpłynie pozytywnie na bioróżnorodność. Na etapie funkcjonowania projektowanej zabudowy przewiduje się wprowadzenie zieleni towarzyszącej zabudowie zieleni izolacyjnej.

Należy mieć na uwadze, że każdy gatunek obcy może w przyszłości stać się gatunkiem zagrażającym rodzimej bioróżnorodności. W odniesieniu do drzew status inwazyjnych zyskały w ostatnich dziesięcioleciach np. jesion pensylwański, dąb czerwony, a regionalnie i lokalnie także bożodrzew gruczołowaty, wiązowiec zachodni czy orzech włoski.

Podczas prac inwestycyjnych nie wolno dopuścić, aby wokół drzew sąsiadujących z planowanym przedsięwzięciem doszło do zmiany poziomu gruntu ani zagęszczenia gleby, wskutek składowania materiałów budowlanych pod drzewami. Należy pamiętać, aby zabezpieczyć drzewa i krzewy przed zmianą właściwości chemicznych gleby przez zanieczyszczenie wodą używaną na budowie np. z wapnem i cementem. Podczas prac inwestycyjnych sąsiadujących z drzewami należy pamiętać o zastosowaniu rozwiązań zapewniających ochronę drzew i gleby, tj. zastosowanie ogrodzenia tymczasowego strefy ochrony drzew (SOD) – wyznaczonej przez inspektora nadzoru dendrologicznego, zastosowanie murków oporowych na granicy SOD w celu zachowania oryginalnego poziomu gruntu, zabezpieczenie konarów i pni (nie należy wycinać całych konarów, ogławiać ani podkrzesywać koron drzew). W przypadku konieczności pozostawienia otwartej ściany wykopu w SOD, na czas robót budowlanych, konieczne jest zamontowanie ekranu żywicielskich.

Ponadto, zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 54 ze zm.) w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcia jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska (w tym także ochronę gatunków i siedlisk roślin, grzybów oraz zwierząt objętych ochroną), na obszarze prowadzonych prac. Jest to niezwykle istotne i musi być respektowane.

Plan dopuszcza wprowadzanie odnawialnych źródeł energii, wytwarzających energię w celu jej zużycia na własne potrzeby, o mocy zainstalowanej nie większej niż 100 kW, z wyłączeniem możliwości rozmieszczenia i wykorzystania urządzeń wytwarzających energię z energii wiatru, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych (ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii Dz. U. z 2024 r. poz. 1361). Przykładem tego typu urządzeń są panele fotowoltaiczne wykorzystujące energię słoneczną. Rozwiązanie to może wpłynąć negatywnie na zwierzęta ze względu na efekt olśnienia. Można to zniwelować stosując panele z powłoką antyrefleksyjną pokrywającą panele fotowoltaiczne, która zwiększy absorpcję energii promieniowania słonecznego oraz zapobiegnie niepożądanemu efektowi odbicia światła od powierzchni paneli – tym samym panele fotowoltaiczne nie będą oślepiać zwierząt naziemnych w otoczeniu i ptaków mogących przelatywać nad instalacją. Ponadto, w przypadku realizacji inwestycji związanych z budową elektrowni słonecznych należy zastosować odpowiednie działania minimalizujące negatywny wpływ ww. inwestycji na środowisko m. in. w przypadku obsiewu powierzchni biologicznie czynnej zespołu elektrowni słonecznych nie używać gatunków roślin obcego pochodzenia;

w przypadku gdy na etapie funkcjonowania elektrowni słonecznych planuje się koszenie terenów, to dla ochrony ptaków lęgowych należy planować koszenie poza okresem lęgowym ptaków, który dla większości gatunków ptaków krajobrazu rolniczego przypada przeciętnie od 1 marca do 31 lipca; w przypadku sąsiedztwa cieków lub zbiorników wodnych terminy planowanego koszenia należy dostawać także do okresów migracji płazów, który dla większości gatunków płazów w Polsce przypada przeciętnie od 15 lutego do końca maja (migracja wiosenna) oraz od 15 sierpnia do końca października (migracja jesienna).

Należy zwrócić uwagę, że w przypadku gdy na etapie funkcjonowania elektrowni słonecznych planuje się koszenie terenu, to dla ochrony ptaków lęgowych należy planować koszenie poza okresem lęgowym ptaków, który dla większości gatunków ptaków krajobrazu rolniczego przypada przeciętnie od 1 marca do 31 sierpnia. W przypadku sąsiedztwa cieków lub zbiorników wodnych terminy planowanego koszenia należy dostosować także do okresów migracji płazów, który dla większości gatunków płazów w Polsce przypada przeciętnie od 15 lutego do końca maja (migracja wiosenna) oraz od 15 sierpnia do końca października (migracja jesienna).

W projekcie wprowadzono zieleni izolacyjną. Zaleca się, aby wprowadzana zieleni charakteryzowała się odpowiednim doбором i zróżnicowaniem gatunkowym oraz gęstością nasadzeń. Należy dostosować ją do warunków siedliskowych panujących na danym terenie. Z czasem wprowadzona zieleni pozwoli wzbogacić walory przyrodnicze poszczególnych fragmentów obszaru opracowania.

Agrocenoza obszaru objętego planem jest miejscem bytowania przede wszystkim dla ptaków, fauny glebowej oraz drobnej zwierzyny, związanej z siedliskami polnymi i łąkowymi.

Należy zaznaczyć, iż z uwagi na rolniczy charakter przedmiotowego terenu oraz jego położenie w sąsiedztwie lokalnych szlaków komunikacyjnych, stanowiących barierę dla migracji zwierząt, istnieje małe prawdopodobieństwo bytowania gatunków objętych ochroną na obszarze opracowania planu. Ponadto teren objęty opracowaniem położony jest poza obszarem korytarzy ekologicznych (zgodnie z mapą korytarzy ekologicznych 2005 i 2012). Zakłada się, że realizacja ustaleń opracowania docelowo wpłynie pozytywnie na bioróżnorodność, gdyż wprowadzone zostaną nowe gatunki roślin w ramach zieleni towarzyszącej zabudowie oraz na terenach komunikacji, która w następstwie zostanie zasiedlona przez gatunki ptaków.

6.8. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki

Na terenie objętym opracowaniem planu znajduje się stanowisko archeologiczne nr 53-29/30 (ujęte w gminnej ewidencji zabytków), w granicach których określa się nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Z uwagi na ustalone w przedmiotowym projekcie planu zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na terenie ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego.

Oddziaływanie zapisów planu na dobra materialne występujące na analizowanym obszarze, rozumiane jako wytwory kultury i sztuki oraz elementy infrastruktury technicznej i społecznej, będzie wiązało się z możliwością budowy, przebudowy, rozbudowy i remontu sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz przyłączy do sieci infrastruktury technicznej zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych, co pozytywnie wpłynie na rozwój infrastruktury leżącej na terenie gminy Swarzędz.

6.9. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny

Nie przewiduje się negatywnych skutków realizacji ustaleń projektu planu w zakresie zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Przedmiotowe grunty nie należą do terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi lub osuwiskami, jak również zlokalizowane są poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

W zakresie zabudowy i zagospodarowania terenów w sąsiedztwie przebiegu sieci i urządzeń infrastruktury technicznej obowiązują przepisy odrębne, tj. rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. z 2003 r. nr 47 poz. 401), rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 kwietnia 2022 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r., poz. 1225 ze zm.), rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 maja 2023 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać telekomunikacyjne obiekty budowlane i ich usytuowanie (Dz. U. z 2023 r. poz. 1040), rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r. poz. 640) oraz normy branżowe.

Wpływ na klimat akustyczny obszaru opracowania projektu planu oraz generowanie wibracji będzie miał przede wszystkim ruch komunikacyjny odbywający się istniejącymi i projektowanymi drogami publicznymi i wewnętrznymi. Oddziaływanie akustyczne będzie charakteryzowało się zmiennością w ciągu doby. Ruch pojazdów korzystających z tych dróg będzie większy w porze dziennej, natomiast w porze nocnej będzie znikomy.

Ochrona akustyczna projektowanych terenów uregulowana jest w przepisach odrębnych: ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku oraz rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Zakwalifikowanie danego terenu do terenów chronionych akustycznie oznacza, iż dopuszczalny poziom hałasu musi być dotrzymany na granicy tego terenu. Dopuszczalne wartości poziomu hałasu dla poszczególnych terenów prezentuje poniższa tabela (Tabela 2.).

Tabela 2. Dopuszczalne wartości poziomu hałasu w środowisku

Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB				Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub inne linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu		Drogi lub inne linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	61	56	50	40	64	59	50	40
Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45	68	59	55	45
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	65	56	55	45	68	59	55	45
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	65	56	55	45	68	59	55	45

Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	61	56	50	40	64	59	50	40
---	----	----	----	----	----	----	----	----

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Zgodnie z § 11 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, budynek z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinien być wznoszony poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości określonych w przepisach odrębnych, przy czym dopuszcza się wznoszenie budynków w tym zasięgu, pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwość poniżej poziomu ustalonego w przepisach odrębnych, bądź zwiększających odporność budynku na zagrożenia i uciążliwości takie jak m.in. hałas i drgania (wibracje).

Zgodnie z art. 174 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska emisje polegające m.in. na powodowaniu hałasu, powstające w związku z eksploatacją dróg, nie mogą spowodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający tym obiektem ma tytuł prawny. Według art. 139 ww. ustawy, przestrzeganie wymagań ochrony środowiska związanych m.in. z eksploatacją dróg zapewnia zarządzający tym obiektem.

W celu ochrony klimatu akustycznego, w projekcie planu wprowadzono, nakaz zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na terenie MNW jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zgodnie z przepisami odrębnymi; nakaz sytuowania budynków z uwzględnieniem wyznaczonych na rysunku planu obowiązujących i nieprzekraczalnych linii zabudowy; jak również ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki. Ponadto pozytywne oddziaływanie na klimat akustyczny będą miały wyznaczone w planie tereny zieleni.

6.10. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i integralność tego obszaru

W granicach opracowania planu nie występują obszary Natura 2000, w związku z tym nie przewiduje się oddziaływania skutków realizacji ustaleń planu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

6.11. Oddziaływanie na całokształt środowiska przyrodniczego

Przewidywane skutki oddziaływania projektu planu na całokształt środowiska oraz jego prawidłowe funkcjonowanie są zróżnicowane co do charakteru, czasu oddziaływania, odwracalności i ich zasięgu przestrzennego. Wpływ skutków realizacji ustaleń planów, na poszczególne komponenty środowiska można podzielić na: bezpośredni, pośredni, wtórny i skumulowany. Ponadto można je rozpatrywać w kontekście czasu oddziaływania:

- długoterminowego (w skali kilkudziesięciu lat),
- średnioterminowego (około 5 – 10 lat),
- krótkoterminowego (około 1 roku),
- chwilowego (około 1 doby).

Rodzaj i skalę przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono w podrozdziałach 6.1-6.10. oraz w poniższej tabeli (Tabela 1.).

Tabela 1. Przewidywane oddziaływanie skutków realizacji miejscowego planu na elementy środowiska.

Komponent środowiska	Rodzaj oddziaływania											Brak oddziaływania
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne	
obszar Natura 2000												•
różnorodność biologiczna		•	•				•			•		
ludzie		•					•	•		•		
zwierzęta		•		•			•	•			•	
rośliny	•			•			•			•	•	
woda		•	•				•			•		
powietrze		•		•			•		•		•	
powierzchnia ziemi	•			•			•	•			•	
krajobraz	•			•			•	•			•	
klimat		•	•				•	•			•	
zasoby naturalne												•
zabytki		•								•		
dobra materialne		•					•					

Źródło: opracowanie własne.

Na podstawie powyższej analizy stwierdza się, że skutki realizacji ustaleń projektu planu wpłyną pozytywnie na:

- ludzi i dobra materialne, z uwagi na rozwój terenów inwestycyjnych oraz umożliwienie wprowadzenia usług,
- rośliny i różnorodność biologiczną, z uwagi na dopuszczenie wprowadzenia nowych nasadzeń roślinności o zróżnicowanych gatunkach,
- stan czystości wód, z uwagi na ustalenie podłączenia budynków do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej,
- zabytki, z uwagi na zapewnienie ochrony stanowisk archeologicznych.

Przewiduje się negatywny wpływ powstania nowej zabudowy na:

- powierzchnię ziemi, ze względu na uszczelnienie gruntu w miejscach realizacji inwestycji,
- powietrze, z uwagi na powstanie nowych źródeł zanieczyszczeń do powietrza, którymi będą źródła grzewcze budynków i pojazdy samochodowe,
- zwierzęta, z uwagi na częściową likwidację miejsc bytowania gatunków zwierząt,
- krajobraz, z uwagi na przekształcenie krajobrazu terenów dotychczas niezainwestowanych (należy zaznaczyć, że odbiór wizualny krajobrazu będzie miał charakter subiektywny),
- klimat (mikroklimat), ze względu na wzrost emisji ciepła, pochodzącego ze spalania paliw do celów grzewczych, jak również wzrost powierzchni utwardzonych.

Nie zakłada się wystąpienia oddziaływania skutków ustaleń projektu planu na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, rozumiane jako surowce naturalne, a także zabytki.

7. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z uwagi na położenie przedmiotowego obszaru w znacznej odległości od granicy państwa nie należy spodziewać się transgranicznego oddziaływania ustaleń planu na środowisko. Realizacja zapisów planu i jego oddziaływanie będzie się zamykać w granicach nieruchomości, objętych opracowaniem. W związku z tym realizacja zapisów analizowanego projektu planu miejscowego nie spowoduje transgranicznych oddziaływań na środowisko.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Ustalenia przedmiotowego planu przewidują wprowadzenie odpowiednich działań – przedstawione w rozdziale 6. niniejszej prognozy. W działaniach tych szczególny nacisk położony powinien być na ograniczenie inwestycji mogących mieć negatywny wpływ na środowisko, a także na zadrzewienie, rekultywację gleby oraz wprowadzanie roślinności, która pozwoli na przywrócenie równowagi przyrodniczej na danym terenie.

Dla pełnej ochrony środowiska, mającej na celu dotrzymanie standardów jakości środowiska, zarówno na obszarze opracowania planu, jak i w jego sąsiedztwie, w związku z realizacją ustalonych w planie przedsięwzięć, projekty budowlane tych inwestycji powinny zawierać zalecenia odpowiedniego dobrania rozwiązań technicznych i technologicznych.

Ponadto należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska,
- odpowiednie wyprofilowanie powierzchni dróg, zapewniające powierzchniowy spływ wód opadowych oraz w miarę możliwości stosowanie nawierzchni przepuszczających wodę,
- zdjęcie próchnicznej warstwy gleby (humusu) w miejscach posadowienia nowych budynków i wtórne jej wykorzystanie,
- obowiązek selektywnego gromadzenia odpadów i powierzanie ich wywozu i składowania wyspecjalizowanym firmom,
- właściwe rozmieszczenie obiektów budowlanych, umożliwiające przewietrzanie zabudowy względem głównych kierunków panujących wiatrów,
- prowadzenie prac ziemnych, z zachowaniem terminów tych prac, wykluczając fundamentowanie w okresie długotrwałych deszczy i roztopów wiosennych, w celu ochrony podłoża,
- stosowanie kompensacji przyrodniczej, w tym przeznaczanie powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych na zieleni,
- zabezpieczenie na czas budowy istniejących drzew i krzewów, w celu ochrony przed uszkodzeniami mechanicznymi.

Ponadto, zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 54) w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcia jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska (w tym także ochronę gatunków i siedlisk roślin, grzybów oraz zwierząt objętych ochroną), na obszarze prowadzonych prac. Jest to niezwykle istotne i musi być respektowane.

Powyższe zapisy powinny skutecznie chronić środowisko przyrodnicze przed potencjalnymi negatywnymi oddziaływaniami. W decyzji środowiskowej dla poszczególnych inwestycji można zawrzeć dodatkowe, szczegółowe zapisy chroniące, minimalizujące, łagodzące bądź kompensujące ewentualne negatywne oddziaływania realizacji konkretnych projektów na środowisko przyrodnicze. Do podstawowych ogólnych działań ograniczających zaliczyć można: (1) ograniczenie zajęcia terenu; (2) stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych (np. nasadzeń roślinności chroniących przed zanieczyszczeniami atmosferycznymi itp.); (3) prawidłowe zabezpieczenie sprzętu i placu budowy; (4) dostosowanie terminu prac do cyklu wegetacyjnego roślin i terminów rozrodu zwierząt.

Ponadto w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na komfort życia i zdrowie ludzi zaleca się szczególne zwrócenie uwagi na:

- dostosowanie lokalizacji inwestycji do powierzchni terenu; postulowanie tam, gdzie to możliwe by potencjalne źródła emisji hałasu w sposób optymalny wykorzystywały naturalną rzeźbę i pokrycie terenu celem obniżenia rozchodzenia się fal dźwiękowych i drgań;

- szerokie stosowanie zieleni nasadzeniowej wszędzie tam, gdzie jest to możliwe i uzasadnione. Tereny zieleni są stosunkowo tanim sposobem na obniżenie poziomu zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Zieleń stanowi rodzaj filtru, który przy każdym opadzie atmosferycznym ulega samooczyszczeniu. Hamując prędkość wiatru, zieleń powoduje opadanie cięższych od powietrza cząstek pyłu na liście i ziemię, zmniejszając ich wchłanianie przez układ oddechowy. Zawartość szkodliwych gazów w powietrzu nad dużymi parkami jest 2–3 razy mniejsza niż nad terenami ściśle zabudowanymi. Dlatego powinny być szeroko propagowane, również ze względów ekonomicznych. Ponadto poprawia ona estetykę krajobrazu, przez co podnosi się komfort życia mieszkańców;
- dobór gatunków roślin powinien uwzględniać, poza techniczno-ekonomicznymi aspektami, ich szczególne właściwości biologiczne. Preferowane powinny być gatunki wytwarzające znaczne ilości substancji antybiotycznych, tzw. fitoncydów. Można zaliczyć do nich m.in. berberys, bez czarny, brzoza, cis, czeremcha, głóg, jałowiec, sosna, świerk i inne. Ponadto skupiny zieleni powodują jonizację powietrza. Powinno się stosować te gatunki, które wpływają korzystnie na zdrowie człowieka. Są to m.in.: brzoza, lipa, sosna, świerk. Unikać należy gatunków jonizujących dodatkowo powietrze, co niekorzystnie wpływa na ogólny stan psychiczny ludzi (dęby, klony, robinie, topole);
- zaleca się szerokie stosowanie żywopłotów wzdłuż tras komunikacyjnych. Żywopłoty charakteryzują się wysokim pochłanianiem substancji szkodliwych z powietrza. Oprócz tego skutecznie osłabiają siłę wiatru powodującego erozję gleby. Ponadto zajmują stosunkowo małe powierzchnie;
- przestrzeganie zasad BHP podczas etapu budowy poszczególnych nowych obiektów.

9. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniają wymogi ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami aktów prawnych. Podczas funkcjonowania zrealizowanych przedsięwzięć na przedmiotowym terenie zawsze istnieje ryzyko wystąpienia negatywnych zjawisk dla środowiska, trudnych do określenia i zminimalizowania w zapisach ustaleń planu (np. wystąpienie wypadków, pożarów lub awarii infrastruktury technicznej). Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku.

Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie polegał na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień. Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem planu.

Należy prowadzić bieżące analizy, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Proponuje się objęcie monitoringiem komponentów środowiska w zakresie:

- jakości wód,
- jakości (zanieczyszczenia) powietrza,
- jakości gleb,
- jakości klimatu akustycznego (oddziaływania hałasu),
- oddziaływania pól elektromagnetycznych,

– gospodarowania odpadami.

W zakresie monitoringu gospodarki odpadami proponuje się, przeprowadzanie okresowych kontroli dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości z istniejących zbiorników bezodpływowych, w tym częstotliwości ich opróżniania oraz sposobu zagospodarowania i częstotliwość usuwania osadów ściekowych z indywidualnych oczyszczalni ścieków.

Ponadto monitoring skutków realizacji ustaleń planu będzie prowadzony na zasadach art. 47 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, w związku z faktem, iż JCWP Kopel do Głuszynki, w granicach której położony jest przedmiotowy teren, należy do wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w regionie wodnym Warty. Zgodnie z art. 47 ust. 4 ustawy Prawo wodne, wody i obszary szczególnie narażone, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć, poddaje się co 4 lata weryfikacji w celu uwzględnienia zmian czynników nieprzewidzianych podczas ich wyznaczania. Wyznaczenia i weryfikacji wód i ww. obszarów, dokonuje się w oparciu o pomiary dokonywane w ramach państwowego monitoringu środowiska. Zgodnie z art. 47 ust. 6 ustawy Prawo wodne, ocenę stopnia eutrofizacji śródlądowych wód powierzchniowych dokonuje, co 4 lata, wojewódzki inspektor ochrony środowiska.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu lub wyjaśnienie ich braku

Nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych, zakładając, że omawiany projekt jest projektem jedynym, optymalnym zarówno pod względem rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, jak i rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów sąsiednich oraz przeznaczenie tego obszaru w Studium determinują proponowane w projekcie planu rozwiązania, co pozwoli na realizację planowanego sposobu zainwestowania w miejscowości Zalasewo.

11. Streszczenie

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Planetarnej i Transportowej w Zalasewie.

Plan sporządzany jest na podstawie uchwały Nr IV/39/2024 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 20.06.2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Planetarnej i Transportowej w Zalasewie.

Na obszarze objętym opracowaniem obowiązują ustalenia – Uchwały Nr XLIII/380/2013 z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego centralną część obrębu Garby i część obrębu Zalasewo (Publikacja: Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego z 2013-07-10, poz. 4411) oraz Uchwały Nr VI/109/2019 z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego tereny położone w miejscowości Zalasewo po wschodniej i zachodniej stronie ulicy Kórnickiej – część I (Publikacja: Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego z 2019-04-24, poz. 4240).

Prognoza składa się z 11 rozdziałów.

Rozdział pierwszy stanowi wprowadzenie, w którym przedstawiono podstawy formalno-prawne, zakres i cel prognozy oraz informacje zastosowanych metodach oraz materiałach i dokumentach uwzględnionych przy jej sporządzaniu. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania

na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego.

Rozdział drugi zawiera charakterystykę stanu i funkcjonowania środowiska. Obszar opracowania planu położony jest po wschodniej stronie ulicy Planetarnej i północnej stronie ulicy Transportowej w Zalasewie. Powierzchnia terenu opracowania wynosi ok. 3,1 ha.

Zgodnie z ewidencją gruntów i budynków obszar objęty opracowaniem stanowią użytki rolne, tj. grunty orne.

Obszar opracowania znajduje się w zlewni rzeki Warty. W obrębie przedmiotowego terenu nie występują większe cieki ani zbiorniki wodne. Według podziału sporządzonego przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, teren opracowania planu zlokalizowany jest w granicach jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych Kopel do Głuszynki, o kodzie PLRW600016185747, na obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty. Obszar objęty opracowaniem planu położony jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 60 o kodzie GW600060. Przedmiotowy teren położony jest w zasięgu występowania udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 143 Subzbiornik Inowrocław-Gniezno oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna. Teren objęty projektem planu położony jest poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Na terenie objętym opracowaniem planu znajduje się stanowisko archeologiczne ujęte w gminnej ewidencji zabytków, które należy objąć ochroną planu miejscowego i wyznaczyć archeologiczną strefę ochrony konserwatorskiej, z nakazem prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu; a w uzasadnionym przypadku nakazem wstrzymania prac ziemnych i nakazem przeprowadzenia ratowniczych badań wykopaliskowych oraz nakaz uzyskania pozwolenia konserwatorskiego na prowadzenie badań archeologicznych, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.

Rozdział trzeci obejmuje informacje o zawartości i głównych celach projektu planu. Przedmiotowy projekt planu sporządzany jest w związku z podjętą przez Radę Miejską w Swarzędzu uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia planu. Do zmiany planów przystąpiono w związku z planowaną na terenie działek 13/3, 13/4 i 13/5 wspólną inwestycją Gminy i Starostwa Powiatowego. Celem opracowania jest wprowadzenie terenów o funkcji zgodnej z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz. Opracowanie przedmiotowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwoli na określenie szczegółowych zasad zagospodarowania terenu w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju. W projekcie planu wyznacza się 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1MNW, 2MNW 2) teren usług, oznaczony na rysunku planu symbolem: 1U; 3) teren usług lub placu lub rynku, oznaczony na rysunku planu symbolem 1U-KOR; 4) teren drogi dojazdowej, oznaczony na rysunku planu symbolem 1KDD; 5) teren komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczony na rysunku planu symbolem: 1KR.

W obowiązującym dokumencie Studium, zatwierdzonym uchwałą Nr XXXV/402/2021 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 23 marca 2021 roku, obszar objęty opracowaniem planu jest wskazywany jako: teren zabudowy mieszkaniowej (III.31.M). Zapisy projektu planu w kontekście ustaleń Studium wykazują całkowitą zgodność i wzajemne powiązanie.

W rozdziale czwartym zawarto informację dotyczącą istniejących problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu planu, do których należą:

- degradacja powierzchni ziemi spowodowaną rolniczym użytkowaniem;
- ochrona wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem;
- obniżenie się poziomu wód podziemnych wskutek zwiększania się powierzchni terenów utwardzonych
- konieczność prowadzenia badań archeologicznych w trakcie prac ziemnych w związku z lokalizacją na przedmiotowym obszarze zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych wraz ze strefami ochrony konserwatorskiej,
- przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerosanitarnych,
- konieczność ochrony jakości wód podziemnych, z uwagi na położenie obszaru w zasięgu występowania udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 143 „Subzbiornik Inowrocław – Gniezno” oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 144 „Dolina Kopalna Wielkopolska”.

Na przedmiotowym terenie nie występują problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Część piąta dotyczy wskazania celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym z podaniem sposobów uwzględnienia tych celów w projekcie planu. Wykazano, iż zapisy planu gwarantują realizację głównych celów stawianych przez dokumenty rangi międzynarodowej, wspólnotowej i krajowej tj. przeciwdziałają zmianom klimatu, chronią różnorodność biologiczną, przyczyniają się do racjonalnego wykorzystania wody i energii z rozwojem energetyki odnawialnej, uporządkowania gospodarowania odpadami oraz do poprawy jakości powietrza atmosferycznego.

Część szósta omawia potencjalne skutki i oddziaływanie ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska. Stwierdza się, że skutki realizacji ustaleń miejscowego planu wpłyną pozytywnie na ludzi, roślinność, różnorodność biologiczną oraz wody, z uwagi na wprowadzenie różnogatunkowych nasadzeń zieleni na terenach obecnie niezabudowanych, uporządkowanie gospodarki ściekowej oraz rozwój infrastruktury technicznej. Przewiduje się negatywny wpływ powstania nowej zabudowy na powierzchnię ziemi, powietrze, zwierzęta, krajobraz oraz klimat, z powodu przekształcenia gruntu w miejscach realizacji inwestycji, generowanie zanieczyszczeń do powietrza przez źródła grzewcze budynków oraz pojazdy samochodowe, likwidację miejsc bytowania gatunków zwierząt, wzrost emisji ciepła spowodowany zwiększeniem powierzchni utwardzonych, jak również z powodu przekształcenia otwartego krajobrazu pól uprawnych, przy czym należy zaznaczyć, że odbiór wizualny przestrzeni będzie miał charakter subiektywny.

W rozdziale siódmym wykazano brak transgranicznego oddziaływania ustaleń realizacji planu na środowisko.

W rozdziale ósmym przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w kontekście projektu planu. W związku z realizacją ustalonych w planie przedsięwzięć, projekty budowlane tych inwestycji powinny zawierać zalecenia odpowiedniego doboru rozwiązań technicznych i technologicznych.

Rozdział dziewiąty zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, do których należy

prorowadzenie bieżących analiz, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ocenę skutków realizacji zapisów planów zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku. Ponadto należy prowadzić bieżące analizy, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Proponuje się objęcie monitoringiem komponentów środowiska w zakresie: jakości wód, jakości (zanieczyszczenia) powietrza, jakości gleb, jakości klimatu akustycznego (oddziaływania hałasu), oddziaływania pól elektromagnetycznych i gospodarowania odpadami.

W rozdziale dziesiątym przedstawiono wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu.

Rozdział jedenasty zawiera streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Podsumowując ustalenia planu, poprzez szereg zapisów zapewniających ochronę istotnych elementów środowiska, prowadzą do zminimalizowania negatywnych skutków nowej urbanizacji. Niezbędnym warunkiem będzie precyzyjne egzekwowanie ustaleń planu miejscowego i przestrzeganie wymogów środowiska wynikających z przepisów odrębnych. Rozwój zainwestowania przedmiotowego terenu jest możliwy tylko w zakresie funkcji określonych w planie.

W związku z powyższymi uwagami, przyjęcie proponowanego rozwiązania planistycznego nie wywoła niepożądanych zmian w środowisku, natomiast uporządkuje i udostępni nowe tereny inwestycyjne na obszarze opracowania i przyczyni się do zabudowy przedmiotowego terenu z poszanowaniem zasad ładu przestrzennego.